Gyvenimas

ISSN 1648-0392

Laikraštis Prienų rajono ir Birštono krašto žmonėms

Nacionalinės rajonų ir miestų laikraščių leidėjų asociacijos narys

Nr. 43 (10296) * 2020 m. birželio 6 d., šeštadienis

Kaina – 0,45 Eur

Laba diena

Šiandien – mėnulio pilnatis. Saulė teka 4 val. 46 min., leidžiasi 21 val. 49 min. Dienos ilgumas 17 val. 03 min.

Vardadieniai: šiandien – Mėta, Norberta, Norbertas, Norbudas, Taurantas, Tauras, Taurė, Taurius, Taurys, rytoj – Lukrecija, Lukrecijus, Radvyda, Radvydas, Radvydė, Radvys, Ratautas, Ratautė, Roberta, Robertas, Svaja, Svajonė, Svajūnas, Svajūnė, pirmadienį – Eigina, Eiginas, Eiginta, Eigintas, Eigintė, Medardas, Medas, Medė, Medilė, Merūnas, Merūnė, antradienį – Ginta, Gintas, Gintautas, Gintautė, Gintė, Prima, Primas.

Birželio 6 – Rusų kalbos diena. Birželio 7 – Tėvo diena. Birželio 8 – Pasaulinė vandenynų diena.

Kur dėti maisto atliekas, jei neturi jų konteinerio? Teisėsauga 2 p.

Leonas Ašmantas – apie du skaudžius įvykius ir kaip galėjo būti užgesinta visa Lietuva 3-4-5 p.

Nijolė Dirginčienė: „Priimant Europos Sąjungos teisės aktus, labai svarbi ir Europos regionų komiteto nuomonė“ 6 p.

„Ačiū, Lietuva“ skambėjo ir Birštone, ir Prienų rajone 8 p.

Rytoj – Tėvo diena!

Ryškiausias vaikystės prisiminimas – sunkios tėvo rankos, raikančios duoną prie stalo. Šis vaizdas persekioja mane visą laiką, ir dabar aš manau, kad jame tarsi sukaupta visa žmogaus gyvenimo prasmė: išdalinti save, atiduoti šilumą, džiaugsmą, meilę, mintis ir visa, ką turi savyje – atiduoti visiems. Toks yra kiekvieno žmogaus pašaukimas. *(Justinas Marcinkevičius)*

Vytautas Petraška (79 m.) gyvenimą su žmona Danute kuria jau 53 metus. Po tuo pačiu stogu gyvena ir dukra Saulė su vyru Gintu, ir anūkai Žygimantas ir Mykolas.

Vytautas aktyviai dalyvauja visuomeninėje veikloje, yra Lietuvos Šaulių sąjungos ir Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narys, dainuoja Šilavoto laisvalaikio salės folkloro grupėje „Akacija“.

Jau devyniasdešimtmetį perkopęs Juozas Radzevičius gyvena kartu su sūnaus Mindaugo šeima. Mindaugas su žmona Airina augina tris dukras: Airiną, Aistę ir Vaivą. Radzevičių sodyba 2019 m. buvo pripažinta gražiausiai tvarkoma Šilavoto seniūnijoje ir tapo konkurso „Tapkime žydinčia savivaldybe“ laureate.

Šilavoto seniūnija

Trumpos žinios

Pasikeitimai NŽT Prienų ir Birštono skyriuje

Kaip mus informavo Nacionalinės žemės tarnybos Viešųjų ryšių skyriaus vedėjas Ruslanas Golubovas, Prienų ir Birštono skyriaus vedėja Vilma ALEKNAVIČIENĖ nuo birželio 2 dienos perkelta į žemesnes NŽT Kauno rajono skyriaus vyriausiojo specialisto pareigas.

NŽT Prienų ir Birštono skyriaus vedėjo funkcijas pavesta atlikti šio skyriaus patarėjui Deimantui TARULIUI.

„Gyvenimo“ informacija

Atmintis gyva

Prienų sklandytuvų gamintojams 1980 m. birželio 2 d. į istorijos puslapius įrašyta juoduose rėmuose. Tos dienos rytą, bandydamas sklandytuvą LAK-12 „Lietuva“, žuvo lakūnas bandytojas Jonas BAGDONAS. Paminėdami jo šviesų atminimą kasmet prie paminklo žūties vietoje renkasi buvę bendražygiai. Rinkosi ir šiemet, minėdami jau 40-ąsias žūties metines.

Apie tai išsamiau – kitame laikraščio numeryje.

Onutė Valkauskienė

Nuotrauka autorės

Nacionalinio visuomenės sveikatos centro (NVSC) birželio 3 d. duomenimis:

Patvirtintų ligos atvejų skaičius konkretiems žmonėms: 1684
Sergančių žmonių skaičius: 344
Mirusiųjų nuo koronaviruso žmonių skaičius: 71
Užsikrėtusieji koronavirusu, mirę dėl kitų priežasčių: 9
Pasveikusių žmonių skaičius: 1260
Izoliacijoje esančių žmonių skaičius: 307

Gyvenimas tęsiasi – nepamirškite užsiprenumeruoti „Gyvenimą“ ir II šių metų pusmečiui!

„Gyvenimą“ galite užsiprenumeruoti paštuose, pas laiškanešius, platinimo agentūroje Birštone, redakcijoje ir elektroniniu paštu: zina@gyvenimas.info.

Padėkota ilgametei Balbieriškio seniūnijos socialinei darbuotojai Nijolei Maslauskienei

Balbieriškio seniūnijos specialistė, dirbanti socialinį darbą, Nijolė MASLAUSKIENĖ sulaukė ypatingo Savivaldybės, seniūnijos vadovų, kolegų dėmesio. Trisdešimt ketverių metų darbo, iš jų dvidešimt penkerių socialinėje srityje, karjerą užbaigusią socialinę darbuotoją sveikino ir už ilgametį nuoširdų darbą, tvirtą tikėjimą jo prasme, jautrumą, gebėjimą skleisti žmogiškąją šilumą dėkojo Prienų rajono savivaldybės meras Alvydas Vaicekauskas.

Administracijos direktorė **Jūratė Zailskienė** palinkėjo prasmingo naujo gyvenimo etapo, sveikatos bei nenutolti nuo savivaldybės, seniūnijos ir socialinės veiklos. Palinkėjimu energijos ir sveikatos savo sveikinimo žodžius palydėjo mero pavaduotoja **Loreta Jakinevičienė**.

Socialinis darbas reikalauja didelio atsidavimo ir iššūkių. Jaunystėje svajojusi tapti lietuvių kalbos mokytoja, bet pasirinkusi kitą gyvenimo kelią, dėl savo pasirinkimo Nijolė Maslauskienė sakė nesigailinti. „Esu labai laiminga, kad teko dirbti socialinį darbą“, – sakė Nijolė. Ji pasidžiaugė bendravimu su Socialinės paramos skyriaus specialistais, pažintimi su kolegomis bei visais seniūnijos vadovais, kurių buvo penki. Vienas iš jų ir atvykusių pasveikinti bei padėkoti ilgametei darbuotojai – buvęs seniūnas, dabartinis Savivaldybės administracijos direktorės pavaduotojas **Algis Marcinkevičius**.

Daug nuoširdžių padėkos žodžių skyriaus specialistų ir visų socialinių darbuotojų vardu išsakė Savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir sveikatos skyriaus vedėja **Sandra Mekionienė**, Balbieriškio seniūnijos administracijos darbuotojai.

Prienų r. savivaldybės informacija

Prienų rajono savivaldybės informacija

Svarbesni 2020 metų gegužės mėnesio darbai

• **Paskirstytos** nevyriausybinių organizacijų, kūno kultūros ir sporto asociacijų, jaunimo organizacijų ir religinių bendruomenių veiklos rėmimo programų bei sporto projektų finansavimo lėšos.

• **Įvyko** vaikų socializacijos programų konkursas, jam rajono mokyklos pateikė 10 programų. Komisijos sprendimu finansuotos visos pateiktos programos, joms iš viso skirta 6 000 Eur.

• **Trylika neformaliojo vaikų švietimo teikėjų** nuotoliniu būdu vykdė 16 neformaliojo vaikų švietimo programų, nuotoliniu būdu buvo ugdomi 483 mokiniai.

• **Gegužės pradžioje** vykusiame nuotoliniame Prienų r. savivaldybės eismo saugumo komisijos posėdyje svarstyti fizinių ir juridinių asmenų prašymai dėl eismo saugumo priemonių pritaikymo.

• **Įgyvendinant projektą** „Prienų rajono asmens priežiūros įstaigų teikiamų paslaugų prieinamumo ir kokybės gerinimas“, atlikti Stakliškių pirminės sveikatos priežiūros centro 4 kabinetų remonto darbai.

• **Pasirašytos rangos sutartys** dėl Prienų Panemunės g. šaligatvio įrengimo ir vasaros estrados erdvės prie Nemuno sutvarkymo. Darbai bus finansuojami pagal projektą „Nemuno dešiniosios pakrantės kompleksiškas sutvarkymas pritaikant bendruomenės ir verslo poreikiams“.

• **Mokyklose vyko** menų (dailės ir muzikos) ir technologijų mokykliniai brandos egzaminai.

• **Gegužės 22 d.** Prienų r. savivaldybėje vyko Savivaldybės vadovų pasitarimas su seniūnais. Pasitarime aptarti seniūnijų kelių registracijos ir remonto, apleistų statinių, atliekų tvarkymo, dokumentų saugojimo ir kiti klausimai.

• **Pasirašyta dotacijos sutartis** tarp Prienų rajono savivaldybės administracijos ir Švietimo mainų paramos fondo „Erasmus+“ projektui „Mokymuisi palanki aplinka: nuo poreikio link poveikio“ įgyvendinti. Projektu bus siekiama pagerinti mokinių savijautą klasėse ir mokyklų emocinę aplinką, jam skirta 146301 Eur dotacija.

• **Baigti** Jiezno muzikos mokyklos patalpų remonto darbai.

• **Baigti** sodų bendrijų gatvių kapitalinio remonto darbai ir Prienų Statybininkų g. paprastojo remonto darbai. Suremontuota automobilių stovėjimo aikštelė prie Ašmintos daugiafunkcio centro.

• **Gegužės 28 d.** vyko nuotolinis Prienų r. savivaldybės tarybos posėdis, kuriame apsvarstyti 44 darbotvarkės klausimai. Posėdyje vienbalsiai patvirtinta mero Alvydo Vaicekausko 2019 metų veiklos ataskaita. Taip pat pritarta švietimo įstaigų bei Savivaldybės valdomų įmonių ataskaitoms, Savivaldybės strateginio veiklos plano ir biudžeto pakeitimams bei AB „Prienų šilumos tinklai“ investicijų plano papildymui. Posėdyje patvirtintos Triukšmo prevencijos Prienų rajono savivaldybės viešosiose vietose taisyklės, priimti kiti sprendimai.

Teisėsauga

PR Vagių taikinyje – žemės ūkio technika: skaičiuoja išaugusius nuostolius

Į laukus išriedėjusi žemės ūkio technika šiemet tapo vagių taikiniu. Bendrovės „Lietuvos draudimas“ duomenimis, šių metų pavasarį padaugėjo atvejų, kai ūkininkai nukenčia nuo vagių. Ankstesniais metais šiuo laikotarpiu tokių vagysčių beveik nepasitaikydavo.

„Lietuvos draudimo“ Verslo draudimo rizikų vadovas **Arūnas Raziūnas** pastebi, kad prieš kelerius metus žemės ūkio technikos dalių vagysčių buvo sumažėję, tačiau pastaruoju metu vagys vėl atkuto. Šių metų balandį ūkiuose užfiksuotų vagysčių žala tolygi daugiau nei 60 proc. visų pernai metais užfiksuotų tokio pobūdžio atvejų. Iš viso vien balandį vagys ūkininkams padarė nuostolių už daugiau nei 18 tūkst. eurų.

Siekdami didesnio našumo, šalies ūkininkai investuoja į modernią žemės ūkio techniką, todėl į turtą įsisukus vagims, netenka itin brangaus turto. Pavyzdžiui, iš traktorių ar kombainų vagys išlupa kompiuterius, valdymo blokus, navigacinę įrangą su GPS antenomis.

Nukentėjusių žemdirbių teigimu, norėdami kuo greičiau pasigviešti vertingas technikos detales ir įrangą, vagys veikia be skrupulų. Pavyzdžiui, išdrasko laidus ar nutraukia žarneles, iš kurių pasipila tepalai.

„Nenuostabu, kad po panašių vagysčių kai kuriuose regionuose ūkininkai susitelkia ir nusprendžia budėti naktimis, saugodami savo turtą. Vis dėlto labiau verta pasvarstyti apie papildomas apsaugos priemones kaip draudimą“, – teigia A.Raziūnas.

Policijos pradėtų ikiteisminių tyrimų duomenys rodo, kad nusikaltėliai veikia grupuotėmis ir gerai žino, kur ir kaip realizuoti iš ūkininkų nugvelbtą turtą. Policijos duomenimis, šiemet iš viso Lietuvoje jau buvo įvykdytos 34 vagystės iš ūkininkų. Pusė visų šių atvejų registruota Panevėžio ir Kauno apskrityse.

Dėmesys kaimiškose vietovėse gyvenantiems senyvo amžiaus asmenims

Įgyvendinant Policijos generalinio komisaro R.Požėlos patvirtintą planą ir siekiant užtikrinti kaimiškų vietovių gyventojų saugumą, visi Alytaus apskrities policijos teritorijose dirbantys vyriausieji tyrėjai lankys ir jau aplankė kaimų, gyvenviečių ir atokesnių vietovių vienišus, senyvo amžiaus asmenis, taip pat žmones su negalia ir tuos, kurie gali potencialiai tapti nusikalstamų veikų aukomis.

Vykdydami prevencines priemones, policijos pareigūnai bendradarbiauja su seniūnijų seniūnais, socialiniais darbuotojais, seniūnaičiais. Šio plano tikslas – betarpiškas vyriausiųjų tyrėjų ryšys su vietos bendruomene, identifikuojant ne tik problemines vietas, bet ir gyventojus, kuriems kyla didžiausia grėsmė. Susitikimų su kaimiškųjų teritorijų gyventojais metu dalijamasi aktualia informacija, kontaktais, užmezgant grįžtamąjį ryšį tarp piliečių ir už jų teritoriją atsakingų policijos atstovų. Susitikimus planuojama kartoti kelis kartus per metus, kad policijos pareigūnai būtų pažįstami su vietos gyventojų problemomis ir, iškilus grėsmei, asmenys žinotų, kur ieškoti pagalbos.

Primename, kad norint sužinoti atsakymą į klausimą, susijusį su policijos veikla, galite kreiptis bendruoju policijos informacijos telefonu +370 700 60000.

Alytaus apskr. VPK informacija

Nusikaltimai Nelaimės

Smurtas. Birželio 1 d. apie 15 val. 35 min. Prienų r., Veiverių sen., Skriaudžių k., vyras (g. 1963 m.) smurtavo prieš savo brolį (g. 1969 m.). Įvykio aplinkybes aiškinasi policija.

Birželio 1 d. apie 15 val. 35 min. Prienų r., Veiverių sen., Skriaudžių k., vyras (g. 1969 m.) smurtavo prieš savo brolį (g. 1963 m.). Įvykio aplinkybes aiškinasi policija.

Birželio 2 d. apie 20 val. Prienų r., Žarijų k., namuose, virtuvės kambaryje, vyras (g. 1961 m.) smurtavo prieš savo neblaivią (2.63 prom. alkoholio) dukrą (g. 1987 m.). Įtariamasis buvo sulaikytas ir uždarytas į areštinę.

Vagystės. Birželio 2 d. apie 7 val. 30 min. Prienuose, Revuonos g., vyras (g. 1963 m.), atvykęs prie garažo, pastebėjo, kad, išlaužus garažo duris, patekta į vidų ir pavogtas akumuliatorinis suktukas „MAKITA“, 14 vnt. kilpinių raktų, 20 vnt. galvučių, iš remontuojamo automobilio „VW SHARAN“ buvo pavogtas užvedimo raktas su signalizacijos pulteliu. Padaryta nuostolio už 308 eurus.

Alytaus apskr. VPK Prienų r. PK gautas pranešimas, kad Prienų r., Veiverių sen., Kliniškių k., sulaužius savadarbę durų spyną, įsibrauta į negyvenamos sodybos namą. Nuostolis – 100 eurų. Įvykis tiriamas.

Parengta pagal Alytaus apskrities VPK pirminę informaciją

Vidmanto Žiūko Inžineriniai Matavimai atliks žemės sklypo kadastrinius matavimus, esančius Sarginės g. 12, Sarginės k., Šilavoto sen., Prienų r. sav. Skl. Kad. Nr. 6913/0001:0035, kuris ribojasi su Michailo Zverevo deklaruota vieta Jungtinė Karalystė ir Ričardo Kazakevičiaus (miręs) (Kad. Nr. 6913/0001:0114) sklypu. 2020-07-12 nuo 12.00 iki 12.30 vyks ribų derinimas vietovėje, prašome atvykti minėtų kaimyninių sklypų suinteresuotus asmenis, jiems neatvykus darbai bus tęsiami. Pastabas prašome pateikti per 30 dienų nuo matavimų datos. Tel. 8 637 96 043.

„Gyvenimo“ laikraščio Nr.42(10295) straipsnyje „Mero veiklos ataskaita įtikino Tarybos narius“ buvo supainioti dviejų institucijų pavadinimai. Patiksliname, kad ankstesnių Savivaldybės tarybos posėdžių metu buvo suabejota dėl to, ar verta Savivaldybei tęsti narystę VšĮ Kauno regioninės plėtros agentūroje, o ne, kaip buvo rašyta, Kauno regioninės plėtros taryboje. Dėkojame gerb. ***A.Narvydui*** *už pastabas, straipsnio autorė Tarybos nario atsiprašo už netiksliai interpretuotą jo pasisakymą. Pasak A.Narvydo, jis „sąmoningai nesiūlė, o tik patarė merui atsiprašyti savo kolegos A.Vaidogo“.*

Kur dėti maisto atliekas, jei neturi jų konteinerio?

Juras ZINKUS

Vieni lengviau, kiti sunkiau, bet visi pratinamės naudotis maisto atliekų konteineriais. Iš pradžių nedraugiškai sutikti, jie tampa vis labiau naudojami: tie, kurie bent sykį pabando rūšiuoti maisto atliekas, to daryti jau nesiliauja – nauji įpročiai atsiranda pakankamai greitai. Juolab pamačius, kad ir aplinkiniai rūšiuoja.

Pagiriamojo žodžio už maisto atliekų rūšiavimą nusipelno Alytaus miesto individualių namų gyventojai – nuo praėjusių metų vidurio jie maisto atliekas rūšiuoja kaip tikri europiečiai, ištuštinimui ištraukdami po 2500-2600 konteinerių. Iš viso Alytaus miesto gyventojams yra išdalinta 3369 individualūs konteineriai maisto atliekoms.

„Alytaus miesto individualių namų gyventojai parodė, kad galima gyventi vakarietiškai ir atsakingai rūšiuojant mažinti savivaldybės atliekų tvarkymo kaštus“, – sakė Alytaus regiono atliekų tvarkymo centro (ARATC) direktorius **Algirdas Reipas**.

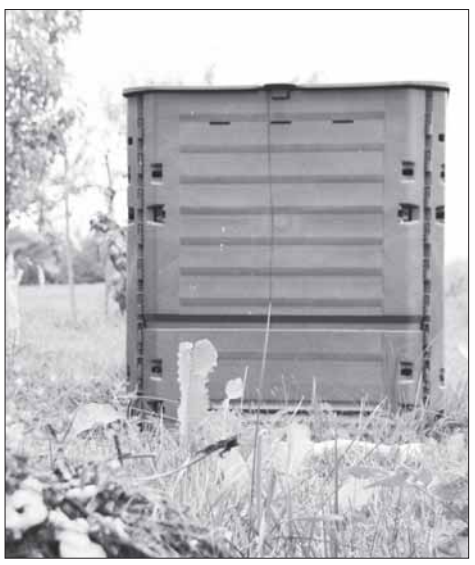

Kompostavimo konteineris.

Kitų regiono savivaldybių gyventojai maisto atliekas rūšiuoja gerokai prasčiau – kai kur ištuštinimui ištraukiama mažiau nei 10 proc. išdalintų konteinerių. Tačiau atliekų tvarkytojai pastebi, kad situacija, nors ir lėtai, bet keičiasi į gerąją pusę. „Maisto atliekų rūšiavimas yra naujovė, prie kurios reikia priprasti“, – sako ARATC vadovas A. Reipas.

Atskiri maisto atliekų konteineriai yra išdalinti regiono miestų ir didesnių miestelių gyventojams. Jų neturintys kaimų ir mažesnių miestelių gyventojai neretai teiraujasi: o kur gi jiems dėti maisto atliekas?

Visas biologiškai suyrančias atliekas jiems reikia kompostuoti – mažesnių miestelių ir gyvenviečių žmonėms jau prieš keletą metų buvo išdalinti kompostavimo konteineriai, bioskaidžias atliekas galima kompostuoti ir pačių įrengtose dėžėse ar duobėse.

Kompostavimui tinka:

nupjauta žolė, kambariniai augalai, medžių lapai, žievės, drožlės, smulkios šakos, šaknys, jaunos piktžolės, velėna, vaisių ir daržovių lupenos, kevalai, kiaušinių lukštai, arbatos pakeliai, kavos tirščiai bei jų filtrai, suplėšytas popierius.

Kompostavimui nenaudojama:

mėsos, žuvies, pieno produktų likučiai, riebalai, kaulai, sergantys augalai ir jų liekanos, kačių ir šunų fekalijos, piktžolės, turinčios subrendusių sėklų.

Neturint maisto atliekų konteinerio, kompostavimui netinkamus maisto produktų likučius, jeigu jų susidaro, reikia mesti į mišrių atliekų konteinerį.

Bet visuomet prisiminkite, kad į mišrių atliekų konteinerį išmestų atliekų tvarkymas yra pats brangiausias.

Šiuo metu visos neišrūšiuotos atliekos yra vežamos deginti į Kauno kogeneracinę jėgainę. Vienos tonos atliekų deginimas joje kainuoja 35 eurus. Prie šios kainos dar prisideda transportavimo išlaidos. O kasdien į Kauną išvežama apie 100 tonų Alytaus regione surinktų mišrių atliekų.

Už jų vežimą ir deginimą tenka mokėti mūsų regiono gyventojams, o naudą gauna kauniečiai – deginant mūsų brangias atliekas jiems gaminama pigi šiluma.

Kuo daugiau atliekų išrūšiuojame, atskirdami ne tik pakuotes, bet ir biologiškai suyrančias bei maisto ir virtuvės atliekas, tuo mažiau jų reikia vežti deginti ir už tai mokėti. Tad prieš išmesdami atliekas priminkime sau, kad jų rūšiavimas mums nieko nekainuoja. O nerūšiavimas – labai brangus.

Pasirinkime protingai.

Užs.Nr.31

Birštono versmės

„Gyvenimas“ - laikraštis Jums ir apie Jus!

Ramu į tėviškę sugrįžti
Keliais, kur veda į namus,
Ir čia kaip žydinčią jaunystę
Paklaust, kur išblaškys pasaulis mus.
(V. Mačernis)

Brangūs tėvai, seneliai, globėjai,

Pirmąjį vasaros savaitgalį minime Tėvo dieną. Tėvas mums – namų rūpintojas ir saugotojas.

Tai – saugumo, pagarbos, atsakingumo ir rūpestingumo užuovėja. Būdami vaikais, dažnai pritrūkstame išminties ir drąsos pasakyti nuoširdų Ačiū, tačiau žengdami savarankiškojo gyvenimo keliu, suprantame ir įvertiname Tėvo kantrybę, išmintį, pastangas ir teisingą žodį.

Nuoširdžiai sveikindamos Tėvo dienos proga linkime, kad Jūsų šeimose vyrautų meilė, šiltas ir tvirtas bendravimas su vaikais.

Tegul kelias, vedantis į Jūsų namus, būna nušviestas dėkingumo ir pagarbos.

Juk taip gera grįžti namo!

Gražios Tėvo dienos visiems!

Birštono savivaldybės merė Nijolė Dirginčienė
Administracijos direktorė Jovita Tirvienė

Laiškai iš Nemuno krantinės

Jei rašyčiau apie tėvą

Negaliu rašyti apie tėvą. Jį pažinojusieji sakytų, kad pagražinu, klausinėtų: negi pamiršau tą ar aną.

Bet jei rašyčiau – pasišaipyčiau, kad, atvažiavęs į Birštoną, kartais net neužėjęs į namus, jis pirmiausiai skubėdavo „pažiūrėti“ Nemuno. Tiesa, krantinėje neužsibūdavo, įsitikindavo, kad gyvas, kad teka, ir grįždavo – tarsi kokį brangų žmogų aplankęs.

Jei rašyčiau apie tėvą, prisipažinčiau, kad išgirdusi Justino Marcinkevičiaus eilėraštį „Keista senutė bibliotekoje“ kažkodėl vis jį prisimenu – laukiantį, kol susimokėsiu už bendrabutį, ir sutrikusį, droviai, nedrąsiai besidairantį senuosiuose Vilniaus universiteto rūmuose. Nieko nesakė, bet matyt, kaip Daukantas džiaugėsi, iš kito Lietuvos krašto ne bet kur – į didžiausią ir gražiausią mokslo šventovę mane atvežęs.

Jei rašyčiau apie tėvą, prisiminčiau, kaip ramiai, be menkiausio apmaudo jis pasakė, kad mėgo savo darbą, kai „mokiau“ gyventi ir priekaištavau, jog karjeros taip ir nepadarė, nors ne vienas jo draugas užkopė gana aukštai.

Jei rašyčiau apie tėvą, neužmirščiau, kad mano mėgiamas ramunes, rugiagėles jis vadino piktžolėmis, bet aptikęs gražesnių žiedų, nenumesdavo jų – parnešdavo tardamas: pasimerk, tau juk gėlės.

Jei rašyčiau apie tėvą, prisiminčiau, kaip jis stebėdavosi žmonių neišprusimu ir nenorėjo sutikti, jog galima gyventi be elementarių geografijos, istorijos žinių ar nemėgti šachmatų. Įdomu, ką jis pasakytų šiandien, kai miestų žmonės giriasi, jog net namo važiuodami įsijungia navigaciją.

Jei rašyčiau apie tėvą, nupieščiau paskutinę savo kelionę pas jį. Jaučiausi tarsi filme: gruodžio dangus maišėsi su žeme, sinoptikai kartojo, kad pūga greitai nesiliaus, o artimieji prašė neskubėti, nes tėvui – „jau tas pats“. Bet man buvo ne tas pats, žinau, kad ir jam. Pro miestelio ligoninės langą žvelgiau į Kalėdoms apšviestą bažnyčios bokštą, o kai atėjo klebonas, vėl pasijutau kaip filme: negi išties būna tokių kunigų? Nesitikėjau, kad taip supras, paguos, priims.

Negaliu rašyti apie tėvą, nors jis gal to ir norėtų. Kai lietuvių kalbos ir literatūros mokytoja, pastebėjusi mano rašinį „Literatūroje ir mene“, jam paskambino, iškart nuskubėjo miestelio bibliotekon – tėvams patinka manyti, kad jų vaikai yra šio to verti ar kad jie kai ką sugeba ir padaro geriau už kitus.

Dabar jau tėvas galėtų šaipytis, kad vis einu prie Nemuno. Pagalvoti apie gyvenimą. Ir pienes medui renku prie Nemuno, ir laiškai – nuo Nemuno. Prie upės, kad ir nedidelės, užaugęs, žinau, džiaugiesi, tėvai, jog mano gyvenimas kartu su Nemunu teka – ir širdies pavasarius, ir rudenis plukdo nesustodamas.

Genovaitė

Birštono savivaldybės tarybos posėdyje

Pretenduoja į paramą nuotekų sistemoms namų ūkiuose įrengti

Gegužės 29 dienos Birštono savivaldybės tarybos posėdyje buvo pritarta paraiškos „Alternatyvių buitinių nuotekų tvarkymo sistemų įrengimas Birštono savivaldybės Geležūnų kaime“ teikimui pagal Žemės ūkio ministerijos kvietimą. Savivaldybė suskubo pretenduoti į valstybės paramą paskutinę paraiškos teikimo dieną. Projekto vertė – 90 tūkst. eurų.

Gavus finansavimą, Geležūnų kaime, dvidešimtyje namų ūkių, būtų įrengtos nuotekų valymo sistemos. Jų įrengimo kaštus lygiomis dalimis po trečdalį sumos pasidalintų valstybė, savivaldybė ir gyventojai.

Strateginio planavimo ir investicijų skyriaus vedėjo **Edvardo Citvaro** tvirtinimu, UAB „Birštono vandentiekis“ darbuotojai apklausė gyventojus, ar jie sutiktų dalyvauti projekte. Apytiksliai paskaičiuota, kad vienam namų ūkiui, priklausomai nuo vietos sąlygų, buitinių nuotekų sistemos įrengimas kainuotų apytiksliai 800 eurų.

Dalyvaus tarptautiniame ligų suvaldymo projekte

Tarybos nariai vienbalsiai pritarė Birštono savivaldybės administracijos dalyvavimui bendrame tarptautinio bendradarbiavimo projekte „Ligų valdymo tinklas pasienio teritorijose“.

Šiame projekte birštoniečiai

(Nukelta į 5 p.)

Leonas Ašmantas – apie du skaudžius įvykius ir kaip galėjo būti užgesinta visa Lietuva

Ar kas nors iš jūsų žino, kad tarp mūsų, Lietuvoje, gyvena slapto kosminio projekto – vienas iš branduolinio raketinio variklio erdvėlaiviui į Marsą – kūrėjų. Šis žmogus savo akimis matė, kaip nuo pamatų iškilo Elektrėnai, kaip stiebėsi Ignalinos atominė elektrinė (IAE). Ir iki šiol tikina nepaduosiąs rankos žmogui, dėl kurio kaltės pastaroji buvo anksčiau laiko uždaryta.

Jis – branduolinės energetikos specialistas, buvęs energetikos ministras **Leonas Ašmantas**.

Gyvoji istorija

Neretai mes net nepastebime, kokie žmonės gyvena tarp mūsų, kokius darbus praeityje jie nuveikė. Gyvi istorijos liudininkai, per savo gyvenimą nuveikę daugybę ypatingų darbų, spaudę rankas ne vienai istorinei asmenybei, dabar atsiminimus sklaido tarsi kiek pablukusias nuotraukas.

Garsaus kalbininko Andriaus Ašmanto, kurio gyvybę pasiglemžė Vilniuje siautėjusi šiltinė, sūnus Leonas ant savo pečių nešė sunkią pokario vaiko naštą – nepriteklių, alkį, piemenavimą. Tris be tėvo likusius mažamečius vaikus užauginusi motina išmokė darbo ir užsispyrimo, kuris pravertė vingiuotame gyvenimo kelyje.

Šiame interviu iš L.Ašmanto lūpų išgirsime ne tik apie tai, kaip Lietuva perėmė visą energetikos ūkį, bet ir tai, kokios povandeninės srovės siautė viename karščiausių Lietuvos taškų – Ignalinos AE. Apie tai, kad vos per plauką nebuvo užgesinta visa Lietuva – visi daugiabučiai būtų likę ne tik be elektros, vandens, bet ir su neveikiančia kanalizacija.

Jis taip pat pasidalijo ypatingu skausmu, kurį jam sukėlė du, su atomine energetika susiję įvykiai.

Ministras – net penkiose vyriausybėse

Viena ryškiausių L.Ašmanto gyvenimo atkarpų – energetikos ministro darbas net penkiose nepriklausomos Lietuvos vyriausybėse. O vienas sudėtingiausių, atsakingiausių jam tekusių darbų – Ignalinos AE perėmimas Lietuvos dispozicijon ir saugi jos eksploatacija.

Jo žodžiais, svarbiausi įvykiai, kuriuos galima sieti su IAE, nutiko būtent dirbant pirmoje, Kazimieros Prunskienės vadovaujamoje, Vyriausybėje.

„Reikėjo daugeliui įrodinėti, kad IAE – tai ne sviesto gamykla. Juk su atomine jėgaine reikėjo elgtis visiškai kitaip, bet ne visi tai suprasdavo“, – apie anų laikų sunkumus užsiminė energetikas.

Prisimindamas pakvietimą dirbti pirmoje Vyriausybėje, L. Ašmantas sako, kad toks pasiūlymas išties buvo netikėtas. Tik neseniai sužinojo, jog jo kandidatūrą pasiūlė tuometis Kauno teritorinio gamtos apsaugos komiteto pirmininkas Ignas Stankovičius.

„Su juo kažkurį laiką dirbome Fizikinių ir techninių energetikos problemų institute, tačiau artimai nebendravome. Sulaukiau skambučio iš Vilniaus, kad su manimi nori susitikti K. Prunskienė. Tai man buvo labai netikėta. Tiesa, prieš tai spėjau pasidžiaugti, kad formuojama gera Vyriausybė, nes į ją buvo pakviestas ir Algirdas Saudargas. Pažinojau jį nuo vaikystės, mačiau, koks tai patikimas žmogus ir patriotas“, – prisiminimais dalijosi buvęs ministras.

Prieš tris dešimtmečius, balandžio 11 d. pirmoji Vyriausybė priėmė priesaiką, o po savaitės prasidėjo blokada: „Aš visada sakiau ir sakysiu, kad tai buvo išskirtinai energetinė blokada. Iš karto buvo sustabdytas naftos žaliavų tiekimas į „Mažeikių naftą“, o nuo tada ir visos kitos problemos prasidėjo“, – sakė pašnekovas.

Pasak L. Ašmanto, per devynerius pirmosios Vyriausybės mėnesius pagrindinis tikslas buvo atskirti infrastruktūrą nuo sovietų, kad Lietuva galėtų patikimai valdyti tai, kas yra jos teritorijoje. Ir tai buvo milžiniškas darbas.

Iš pradžių Energetikos ministerijoje dirbo vos 30 žmonių, tačiau buvo verčiami kalnai.

Todėl, lygindamas blokadą su dabartine krize, pašnekovas sako, kad koronaviruso pandemija – paprastesnis reikalas. Tereikia įsiklausyti į vadovų prašymus ir deramai elgtis, – laikytis higienos, tarpusavio izoliacijos. Net negalima lyginti parduotuvių lentynų su tuo, kas buvo prieš trisdešimt metų, – dabar kiekvienas gali nusipirkti tiek maisto, kiek nori, ir tokio, kokio nori.

„Dabartinės Vyriausybės pagrindinis uždavinys – neuždusinti verslo. Ir ji tai puikiai supranta. Šiandien daug priekaištų girdime iš opozicijos, bet nematau racionalių pasiūlymų, tarsi jie gyventų ne Lietuvoje. Deja, artėja rinkimai ir tai daro įtaką. Politikuoja abi pusės, bet dabartinė Vyriausybė supranta, kad jeigu jie nesusitvarkys, atsakomybė kris ant jos pečių. Jeigu bus priimami blogi sprendimai, jie atsakys ne tik pralaimėdami rinkimus, bet ir įeis į istoriją, kaip nesugebėję susitvarkyti“, – svarstė energetikas. Jis kartu su žmona laikomas didelės rizikos piliečiais ir jau kone tris mėnesius neišeina iš namų.

„Tai dabar mūsų problema yra kaip ištrūkti iš namų, o per pirmąją blokadą – kaip ištrūkti iš okupantų“, – juokiasi pašnekovas.

Pokario vaikas

L.Ašmantas neslepia, kad jam asmeniškai pats gūdžiausias ir sunkiausias periodas buvo karas ir pokaris.

„Esu dar smetoninės Lietuvos pilietis. Siaubingas mūsų šeimos faktas, kad, mirus tėvui, mama liko su trimis mažamečiais vaikais. Jai reikėjo kovoti už mūsų likimą. Buvo ir bado, ir šalčio, teko iš Vilniaus bėgti į Skuigės kaimą, šalia Prienų – pas mamos vyriausiąją seserį, kuri ją užaugino. Tai buvo sunkiausias periodas su daug baimių. Vyko partizanų kovos, siautė stribai. Savo akimis mačiau, kaip žmones trėmė į Sibirą. Visi turėjome paruoštus krepšius, jeigu būtų norėję mus ištremti ir žinojome, ką į juos reikėtų įsidėti.

Vos ūgtelėjęs tapau piemeniu. Teko ganyti ir žąsis, ir avis, ir karves, ir net kiaules. Nuo ankstyvo pavasario iki rudens, ir viskas – už duonos kąsnį. Vėliau, kol baigiau mokyklą, vasaromis dirbdavau durpyne. Taip pat nuo ankstyvo pavasario Nemune gaudydavau žiobrius – šia veikla buvo užimti pavakariai ir rytas. Tačiau žiemą visada turėdavome bačkelę sūdytų žiobrių“, – nelengvos vaikystės prisiminimais dalijosi pašnekovas.

Jis patikino, kad jų šeima buvo vieninga kaip kumštis. Jis su seserimi ir broliu padėjo mamai, rūpinosi vieni kitais. Mama visus pratino prie darbo, rodydavo, kaip vieną ar kitą atlikti.

„Buvome paklusnūs, nes žinodavome, kad jeigu nedirbsime, tai ir neturėsime, ką valgyti“, – anuomete realybe dalijosi pokalbininkas.

Berniukas kurį laiką mokyklą lankė priešokiais, – tai kaime, tai Prienuose ir tik po vieną trimestrą. Todėl iš pradžių su mokslais buvo prastai – jo motina sakydavo, kad bus gerai, jei Leonas tapsiąs batsiuviu, bet kuo toliau, tuo geriau jam sekėsi.

„Mokyklą baigiau visai neblogai, aišku, ne pačiais geriausiais pažymiais, nes visada pirmiausia buvo darbas, o tik paskui – knygos. Turėjau ir malkas ruošti žiemai, kitus darbus dirbti“, – prisiminė L. Ašmantas.

Baigęs Prienų vidurinę mokyklą, vaikinas įstojo į Kauno politechnikos institutą (dabartinį Kauno technologijos universitetą), automobilių specialybę: „ Sprendimą, kas mokysis, o kas – dirbs, priėmėme tik pasitarę. Sesuo buvo tik

(Nukelta į 4 p.)

L.Ašmantas su žmona prie Drūkšių ežero, apleista ekologinių tyrimų bazė, 2007 m.

Asmeninio albumo nuotraukos

Leonas Ašmantas – apie du skaudžius įvykius ir kaip galėjo būti užgesinta visa Lietuva

(Atkelta iš 3 p.)

baigusi medicinos mokyklą, į institutą nestojo. Mes trise sutarėme, kad ji eis dirbti, – taip man buvo sudaryta galimybė studijuoti“, – iki šiol už sudarytą galimybę šeimai dėkingas pašnekovas.

Baigiant antrąjį kursą, institute pamatė skelbimą, kuriame buvo parašyta: kas nori studijuoti atominę energetiką, lai užsiregistruoja raštinėje.

„Aš tai ir padariau. Apie tokį sprendimą iš pradžių mamai nesakiau. Laukiau, koks gi bus rezultatas. Po kiek laiko mane pasikvietė ir pasakė, kad jeigu sutinku, aš ir dar šeši studentai siunčiami į Maskvos energetikos institutą. Parašiau pareiškimą, kad važiuoju. Mama labai pergyveno, o ypač – kad neparsivežčiau svetimtautės žmonos. Bet kai pamatė mano pasiryžimą, – išleido.“

Konkurencija norinčių studijuoti tą specialybę buvo ypač didelė – dešimt žmonių į vieną vietą. Vaikinai pradėjo studijas nuo trečio kurso, nes už du kursus užskaitė KPI egzaminus.

„Buvo toks stiprus kursas, kad nebuvo nė vieno, kuris studijų metu iš pirmo karto neišlaikytų egzamino“, – prisiminė pašnekovas.

Būsimų atomininkų stipendija buvo dešimčia rublių didesnė, nei Lietuvoje, todėl ypatingos pagalbos iš šeimos nereikėjo. Juoba, kad būsimaisiais branduolinės energetikos specialistais rūpinosi ir Lietuva, – gegužės ir spalio sovietinių švenčių proga atsiųsdavo po 50 rublių.

Atominė elektrinė – Elektrėnuose

Lietuva, išsiųsdama Leoną ir kitus studijuoti į Maskvą, tikėjosi paruošti specialistus atominei elektrinei, kurią iš pradžių buvo numatyta statyti Elektrėnuose.

Tačiau reikalai pakrypo kiek kitaip: buvo atrastas Dašavos dujų telkinys. Tada Sovietų Sąjungos vyriausybė priėmė sprendimą, kad tų dujų pakaks su kaupu, todėl Elektrėnuose reikia statyti dujomis kūrenamą elektrinę, kuriai taip pat bus naudojamas ir atsarginis kuras – mazutas. Taip 1960 m. buvo pradėta statyti, o 1962 m. gruodžio 30 d. pradėjo veikti Lietuvos elektrinė.

Tuo tarpu Maskvoje paruoštus jaunuosius branduolinės energetikos specialistus norėta išskirstyti po plačiąją Sovietų Sąjungą.

„Mane norėjo išsiųsti į Tomsko politechnikos institutą. Tačiau Lietuvos Vyriausybė pasakė, kad mokėjo už savo studentus pinigus ir Lietuvai specialistai – reikalingi. Ji susitarė su Maskva ir mus visus sugrąžino į gimtinę“, – pasakojo L.Ašmantas.

IAE durys jam buvo atviros

Tačiau atėjo laikas, kai mūsų regione buvo nuspręsta statyti atominę jėgainę – buvo tik sprendžiama, kur pasirinkta bus statybų aikštelė, – Lietuvoje ar Baltarusijoje.

„Pagal ekonominius ir geologinius parametrus tam labiau tiko Lietuva. Lietuvos pasirinkimą, matyt, nulėmė ir didesnis mūsų organizuotumas, pasitikėjimas energetine sistema, kuri buvo gerai vertinama Sovietų Sąjungos mastu. Ne mažesnę reikšmę turėjo ir tai, kad Ignalinos rajone tyvuliavo geras aušinimo šaltinis – Drūkšių ežeras“, – svarstė pašnekovas.

1976 m., jau įsibėgėjus Ignalinos AE pirmojo bloko statyboms, akademiko Algirdo Žukausko iniciatyva prie LSSR Mokslų akademijos (MA) Prezidiumo buvo įkurta Atominės energetikos komisija. Tuo metu Fizikinių ir techninių energetikos problemų institute dirbęs ir mokslinius tyrimus vykdęs L. Ašmantas buvo paskirtas jos moksliniu sekretoriumi.

Tai buvo darbas visuomeniniais pagrindais, be atlyginimo. Tačiau tai buvo labai garbinga pozicija ir bet kur, visos Sovietų Sąjungos ribose, atrodė solidžiai.

Pagal šios Komisijos sudarytus planus mokslinius tiriamuosius darbus vykdė MA gamtos tyrimų institutai bei žinybinis Geologijos institutas.

L.Ašmantas pasakoja, kad pagal patvirtintas programas tuomet buvo tiriama bazinė (foninė) aplinkos būklė – iki Ignalinos AE darbo pradžios ir jai pradėjus veikti. Vykdant darbus buvo laikomasi plataus ekosisteminio požiūrio. Tai buvo rimtas ir sudėtingas darbas:

„Kai IAE pradėjo dirbti, buvo tikrinamos visos taršos išlakos, atliekama daug matavimų, jie apibendrinami. Jėgainė turėjo savo išorės dozimetrijos tarnybą, tad vis mūsų klausdavo, ką pas mus rodo, kokie mūsų duomenys. Vyko normalus bendradarbiavimas.“

Dar statant atominę jėgainę, L.Ašmantui teko iš arti susipažinti su darbų eiga, dažnai lankytis elektrinėje.

Iš pradžių Ignalinos AE vadovavo Nikolajus Lukoninas, o 1985 m. jį pakeitė Anatolijus Chromčenka, su kuriuo L. Ašmantui teko turėti daug reikalų. Jis turėjo galimybę atvykti į Ignalinos AE, kada panorėjęs.

„Vyriausybė ir MA turėdavo daug su IAE susijusių klausimų, kuriuos reikėdavo išsiaiškinti. Šie reikalai guldavo ant mano pečių. Tekdavo dažnai vykti į Maskvą, ten susitikdavau su branduolinės energetikos specialistais, tarp kurių – ir nemažai mano moksladraugų. Tenai nuvykęs sužinodavau bendras plėtros tendencijas, sprendžiamus klausimus, kurie domino sovietinės Lietuvos vadovus ir Mokslų akademiją, o tas žinias parsiveždavau į Lietuvą“, – kalbėjo buvęs energetikos ministras.

Priklausė karinei pramonės ministerijai

Atominės energetikos specialistas atkreipia dėmesį į vieną faktą, kuris daugeliui nebuvo žinomas. Leningrado ir Ignalinos atominės jėgainės priklausė „Sredmašui“, t. y., Vidutinių mašinų gamybos ministerijai. Tai buvo karinė pramonės ministerija. O visos kitos atominės elektrinės su RBMK reaktoriais, tarp kurių – ir Černobylio AE, priklausė SSRS Energetikos ministerijai. Tarp tų dviejų ministerijų buvo nemažai nesusikalbėjimo.

„Lankiausi Leningrado AE po to, kai ten 1975 m. įvyko avarija. Dar ne viskas buvo atstatyta. Leido, aprodė, kur vyksta remontas, tačiau su avarijos priežastimi nesupažindino.

Į Leningradą vykau ir todėl, kad Ignalina buvo laikoma Leningrado filialu, – siejo ne tik tie patys RBMK reaktoriai, bet ir kiti bendri dalykai. Labai daug darbuotojų į IAE atvyko būtent iš ten.

Prireikė statyti ekologinių tyrimų bazę, kad būtų palengvinta ekspedicijose dalyvaujančių specialistų patogumas ir buitis, nes iki tol jie gyveno vagonėliuose. Leningrade AE su direktoriumi susitariau dėl galimo statybų finansavimo. Tai būtent jis pervedė milijoną rublių, kad prie Drūkšių ežero būtų pastatyta mokslinio tyrimo bazė. Tai buvo įgyvendinta“, – pasakojo energetikas.

Įspūdinga pergalė

Vienas svarbiausių darbų ir pasiekimų, kuriuo Lietuvos mokslininkai, dalyvavę programos vykdyme, gali didžiuotis, yra tai, kad jie sugebėjo įrodyti ir atkakliai siekti, jog būtų atšauktas sprendimas į giluminį požeminių vandenų sluoksnį pompuoti skystas, silpnai radioaktyvias medžiagas.

„Dabar visiems sunku įsivaizduoti, kokį laimėjimą pasiekė mūsų mokslininkai. Mūsų pagrindinė užduotis buvo įrodyti, kad to daryti negalima. Tai yra fantastiškas rezultatas ir didelė pergalė“, – neslėpė buvęs energetikos ministras.

Pasak jo, jau tik po to, kai Lietuva pasiekė šią pergalę, nuo 1978 m. visose atominėse jėgainėse, kurios veikė Sovietų Sąjungos ribose, buvo uždrausta į požemio vandenis laidoti silpnai radioaktyvias skystas medžiagas.

Šiandien, svarstydamas, kas būtų nutikę, jei nebūtų pavykę to pasiekti, L. Ašmantas sako:

„Pirma, kas būtų nutikę, tai, pumpuojant tas medžiagas į požemį, galėjo įvykti ne viena avarija, antra – taip galėjo būtų užteršti ir gruntiniai požeminiai vandenys. Tai – didelė ir reali grėsmė žmonėms, kurie naudoja vandenį iš iškastinių šulinių.

Nemažai bendravau su RBMK reaktorių konstruktorių institutu, nes jie apmokėdavo didžiąją dalį ekologinių tyrimų. Buvau pažįstamas ir su instituto vadovu Jevgenijumi Adamovu, kuris vėliau tapo SSRS Atominės energetikos ministru.“

Kodėl gi Ignalinoje buvo statomi dabar tik blogame kontekste linksniuojami RBMK reaktoriai?

„Šalyje buvo sunku su sunkiąja metalurgijos pramone, stigo pajėgumų. Kalbant apie suspausto vandens reaktorius, tai jiems reikalingas galingas korpusas, galintis atlaikyti didelį slėgį. Jis – ne išliejamas, o iškalamas. Sunkioji pramonė nebūtų sugebėjusi jais aprūpinti sparčiai statomų elektrinių, todėl reikėjo ieškoti naujų būdų. O šis reaktorius susideda iš vamzdžių. Tuomet tiesiog modifikavo tuos reaktorius, kurie gamino plutonį atominėms bomboms Sibire.

Bet noriu kategoriškai paneigti sklandžiusią nuomonę, kad IAE buvo pastatyta plutoniui gaminti. Reikia neturėti jokio supratimo apie fiziką, apie reaktoriaus darbą, kad būtų galima tikėti tokiais skiedalais. Norint išgauti plutonį, reikalingi specialūs reaktoriaus darbo režimai, kad būtų gautas maksimalus plutonio kiekis. Nei viena kasetė iš Ignalinos AE nebuvo paimta tam, kad būtų išgautas plutonis. Blogiausia, kad tokius gandus skleidė kompetentingi, tačiau nekvalifikuoti žmonės“, – piktinosi pašnekovas.

Nepraleido saugumas

L. Ašmantas sako, kad 1983 m. gruodžio 31 d., kai pradėjo tiekti elektrą pirmasis IAE reaktorius, o ir vėliau jėgainės atsakingose pozicijose lietuvių nebuvo, o kitose grandyse – labai mažas procentas.

„Kai apsigyniau kandidatinę disertaciją, buvo numatyta mane siųsti į Visaginą, bet iš pradžių sugalvojo, kad aš turėčiau padirbėti patarėju Ministrų taryboje. Vis tik nepraleido saugumas.

Mano tėvas 1941 m. Vilniuje mirė nuo šiltinės. Buvo paskleisti gandai, kad jo kapas Vilniuje yra netikras, jog jisai – pabėgęs. Juoba kad dėdė, pas kurį gyvenome Vilniuje, buvo karo lakūnas. Jo šeima išvažiavo į Vokietiją. Mama atsisakė važiuoti, nes sakė – ten visai prapulsianti, o čia, tarp savų, gal ir išgyvensianti. Tačiau visgi saugumui labiausiai užkliuvo uošvis, nes jis – dukart politinis kalinys. Paaiškėjo, kad mano žinios reikalingos, bet žmogus – ne“, – anuomet likusių nuoskaudų neslėpė pašnekovas.

L. Ašmantas yra apgynęs daktaro ir habilituoto daktaro disertacijas. Vieną gynėsi Maskvoje, kitą – Minske.

Kalbėdamas su „Delfi“ žurnaliste jis atskleidė dalyvavęs itin slaptame projekte – kuriant branduolinį raketinį variklį erdvėlaiviui į Marsą.

„Šie mano darbai buvo užslaptinti su žyme „Slaptai“. Iš to darbo apsigyniau ir disertaciją. Įrodymas, kad tas darbas buvo mokslinis ir to vertas, yra tai, jog jau Lietuvos nepriklausomybės laikais Amerikos leidyklos išleido tris mano monografijas. Ir ne už MA pinigus, kaip įprasta, bet savarankiškai. Manau, kad tai – geras mano darbo įvertinimas“, – unikalią savo biografijos detalę atskleidė mokslininkas.

Pasaulio Energetikos Tarybos Kongrese Buenos Airės 2001 spalio 1 d. L. Ašmanto sutiktas lietuvių kilmės Argentinos energetikos ministras inž. Alejandro Sruoga.

Veikė kiršinimo grupuotės

Lietuvą Sovietų Sąjunga pripažino 1991 m. rugsėjo 6 d., o 1991 m. rugpjūčio 27 d., tuoj po pučo, su visais įgaliojimais atvyko atstovai iš Maskvos – Vilniuje buvo pasirašytas protokolas, kad IAE perduodama Lietuvos dispozicijai. Nuo to laiko tapome pilnateisiais jos savininkais.

Tačiau iki šios pergalės driekėsi sunkus kelias, įveikta daug pasipriešinimo.

Pasak L.Ašmanto, problema buvo ta, kad IAE vadovas A. Chromčenka netikėjo Lietuvos nepriklausomybe. Jis buvo puikus specialistas, bet dėl esminių politinių dalykų tuomečio energetikos ministro ir A. Chromčenkos keliai turėjo išsiskirti.

„Teko ieškoti būdų bendraujant ir su Visagino gyventojais, ir su IAE vadovais. Siūlėme įvairius variantus, tarkime, steigti bendrą įmonę su Rusija. Bet IAE susikūrė priešiška grupuotė, kuri paskelbė pilietinį nepaklusnumą Lietuvos Vyriausybei. Baltarusijoje buvo spausdinama „Sovietskaja Litva“, kuri aktyviai kiršino. Jiems didelį skausmą ir gėlą sukėlė aplink IAE dar Sąjūdžio surengta akcija „Gyvybės žiedas“.

Jie jautėsi Lietuvai nereikalingi, pergyveno, juk dauguma tų žmonių čia gyveno nuo IAE statybų pradžios.

Teko važiuoti į Ignaliną, ieškoti kontakto su jais. Veždavausi ir kitus žmones – prekybos ministrą Albertą Sinevičių, socialinės apsaugos ministrą Algį Dobravolską. Norėjau, kad jie paaiškintų žmonėms dėl pensijų, dėl kitų dalykų: kas numatyta, ką ruošiamasi daryti“, – itin sudėtingą laikotarpį prisiminė L. Ašmantas.

Jam daug talkino disidentas, politinis kalinys Stasys Stungurys, kurį rekomendavo buvęs pirmasis sąjunginės Ministrų tarybos pavaduotojas Juozas Šėrys. L. Ašmanto žodžiais, šis žmogus saugojo S. Stungurį nuo KGB. S. Stungurys daug padėjo priimant kai kuriuos politinius sprendimus, rašant kalbas. Bendrasąjunginė elektros energetinė sistema naudojosi specialiais ryšių kabeliais, skirtais susisiekti su elektros gamintojais, dispečeriais, kurie vadovavo sistemos darbui. Jie driekėsi per Nemenčinėje esantį bunkerį.

„Sovietiniai kareiviai užėmė bunkerį ir tą ryšį nutraukė. Bet iš karto sureagavo Rygos, Maskvos dispečeriai, sovietinė Vyriausybė ir ryšys buvo kaipmat atstatytas, o kariškiai – iš ten išvyti. Tuometės sąjungos Vyriausybės požiūris į energetiką buvo išimtinis – suprato jos reikšmę valstybei“, – prisiminė L. Ašmantas.

– Aš stengiausi veikti diplomatiškai: kreipiausi į SSRS atominės energetikos ir pramonės ministeriją, sakydamas, kad reikia pakeisti A. Chromčenką, nes jis nesiorientuoja situacijoje – yra tapęs politinių avantiūristų įrankiu. Bet ši ministerija mane apskundė Vytautui Landsbergiui.

Rašiau Atominės saugos priežiūros agentūros vadovybei ir apibūdinau susiklosčiusią padėtį. Prašiau depolitizuoti atominės kolektyvą. Rašiau ir SSRS atomininkų draugijos pirmininkui, akademikui Jevgenijui Velichovui, taip pat – atominės energetikos saugos priežiūros komiteto vadovybei Pasaulio elektrinių operatorių asociacijos (WANO) Maskvos skyriaus direktoriui B. Prušinskiui, su kuriuo mes buvome grupės draugai.

Taip pat kreipiausi į Europos atomininkų draugiją, į tuometį TATENA vadovą Hansą Brixą. 1990 m. su juo buvome susitikę Obninsko konferencijoje. Kalbėjau iš tribūnos ir atkreipiau dėmesį į nesveiką situaciją lAE, kuri yra Lietuvos teritorijoje, bet dar priklauso SSRS. Kalbėjau apie Lietuvos atžvilgiu priešiškai nusiteikusią jėgainės administraciją“, – organizacijas ir asmenis, į kuriuos teko kreiptis, vardijo energetikas.

Nesiskaitė su Lietuvos valdžia

Pasak L. Ašmanto, kol IAE vadovybė buvo pavaldi Maskvai, nebuvo įmanoma jų ir naujai susikūrusių visuomeninių organizacijų atstovų prisikviesti į Vilnių: jie visiškai ignoravo Lietuvos valdžią. Maža to, 1991 m. sausio 8 d. Lietuvos atžvilgiu neigiamai nusiteikusi grupė jėgainės žmonių kreipėsi į Michailą Gorbačiovą ir Vytautą Landsbergį, kad šie imtųsi priemonių ir apsaugotų IAE kolektyvą nuo kainų kilimo.

„Atominėje jėgainėje buvo įkurtas Streiko komitetas, kuris susidėjo iš dvylikos narių. Sausio 13-osios aukų laidojimo dieną A.Chromčenka pranešė, kad Streiko komitetas nusprendė atjungti elektros liniją, einančią į Lietuvą. Būtent tada jis ir peržengė Rubikoną. Tai išvedė mane iš kantrybės ir su juo griežtai pasikalbėjau. Pasakiau, kuo visa tai gali baigtis. Ant kojų sukėliau ir Rygą, ir Maskvą – tai davė vaisius. Po kiek laiko jis paskambino ir pasakė, kad davė komandą, jog to nebūtų daroma.

Būtent po to A. Chromčenkai liepiau palikti elektrinę. Jis suprato ir sutiko. Dar tada, kai rašiau į sąjungines ministerijas, prašiau, kad surastų jam vietą. Mano žiniomis, A. Chromčenka įsidarbino Leningrado AE“, – pasakojo L. Ašmantas.

Visi Ignalinos AE darbuotojai jau žinojo, kad buvęs jos vadovas turės išvykti.

L.Ašmantas užsakė sociologų apklausą, kad išsiaiškintų, ką atominėje jėgainėje dirbantys žmonės rekomenduotų ir norėtų matyti direktoriumi. Buvo paskelbtas balsavimas ir darbuotojai išsirinko Viktorą Ševaldiną. 1991 lapkričio 6 d. jis tapo atominės jėgainės vadovu.

„Man nukrito našta nuo pečių. Žinojau V. Ševaldiną, kaip gerą specialistą, komunikabilų žmogų. Ir, manau, kad Lietuvai tikrai pasisekė“,– įsitikinęs pašnekovas.

Pasirašė kaip valstybės vadovas

Perėmus IAE, reikėjo perimti visus įrengimų, atsarginių dalių ir branduolinio kuro gavimo ryšius. L. Ašmantas žinojo, kad nė vienos valstybės sienos branduolinis kuras nekerta be tarptautinės atominės energetikos agentūros (TATENA) žinios.

„Politinė situacija Lietuvoje nebuvo stabili. Naujasis direktorius V.Ševaldinas iš karto pasirūpino greitai gauti jau užsakytą branduolinį kurą tiesiog iš gamyklos Elektrostalyje. Tam reikėjo ir pinigų.

(Nukelta į 5 p.)

Leonas Ašmantas – apie du skaudžius įvykius ir kaip galėjo būti užgesinta visa Lietuva

(Atkelta iš 4 p.)

1992 m. spalio 15 d. su TATENA vadovu H.Blixu pasirašiau susitarimą, kuris vadinosi: „Dėl garantijų, numatytų branduolinio ginklo neplatinimo sutartyje taikymo Lietuvos respublikoje“. Iš anksto sutarėme, kad aš pasirašau už Lietuvos Respubliką, nors pagal reglamentą tai turėjo daryti valstybės vadovas arba premjeras, o blogiausiu atveju – užsienio reikalų ministras.

Pasirašėme sutartį dėl branduolinio kuro įvežimo į Lietuvą ir gabenimą šalyje. Aš atsidusau lengviau, bet tai nereiškė, kad problemos baigėsi“, – apie anuomet ant energetikos ministro pečių gulusią naštą pasakojo vienas svarbiausių to meto dalyvių.

Visagino perlas

Tuo metu IAE savo žinion perėmusios Energetikos ministerijos ir, be abejo, energetikos ministro L. Ašmanto pagrindinis uždavinys buvo sauga, – rūpestis, kad įvykus avarijai radioaktyvios medžiagos nepasklistų už AE ribų. Todėl jau 1992 m. jo iniciatyva buvo įsteigtas AE mokslinės saugos analizės centras, kuris buvo aprūpintas viena galingiausių skaičiavimo technikų Lietuvoje. Iš pradžių jai vadovavo Kazys Almenas, vėliau – vienas geriausių šios srities specialistų – Eugenijus Ušpuras.

„Mes neturėjome treniruoklių, kurie padėtų apmokyti branduolinio reaktoriaus operatorius ir padėtų patikrinti jų kvalifikaciją. Kreipiausi į kelias valstybes, bet man buvo atsakyta, kad mūsų reaktorius jiems nepažįstamas, tad nenorėjo kišti nagų. Turėjo būti padaryta visa, tokio paties dydžio reaktoriaus valdymo imitacija. Jeigu žmogus darbe nebūdavo nors vieną savaitę, prieš stodamas prie darbo jis visada turėdavo pasitikrinti tame centre. Sakyčiau, kad tai buvo tikras Visagino perlas“, – tvirtai įsitikinęs buvęs energetikos ministras.

Būtų užgesusi visa Lietuva

L.Ašmantas įsitikinęs, kad sustyguotas ir normalus Ignalinos AE darbas užtikrino ir įtvirtino Lietuvos nepriklausomybę.

„Niekas nepagalvojo, kas būtų nutikę, jei būtų atjungta elektra. Įvykus tokiai sisteminei avarijai, būtų užgesusi visa Lietuva. Mes nebūtume spėję paleisti Elektrėnų iki reikiamo galingumo. Iš šalto būvio paleisti bloką reikia mažiausiai dvylikos valandų. Buvo tik vienas nepilnu galingumu dirbantis blokas. Ar kas nors dabar pagalvoja, kas būtų nutikę?“, – tokius klausimus iki šiol kelia L.Ašmantas.

Buvęs vidaus reikalų ministras Marijonas Misiukonis savo knygoje pažymi, kad kalėjimuose, įkalinimo įstaigose prapuolus elektrai buvo organizuojami streikai. Jeigu būtų nelikę elektros, nepažabojama gauja kalinių būtų išsiveržusi į laisvę.

Pasak buvusio energetikos ministro, nors keikta ir spjaudyta – atominė elektrinė dirbo puikiai. Per 26 jos veiklos metus buvo tik keletas incidentų, tačiau jų metu radioaktyvių išlakų kiekis neviršijo leistinų normų.

Rizikingas sprendimas

Dar vienas galvos skausmas buvo panaudotos branduolinio kuro kasetės, kurios buvo baigiančios užpildyti prie reaktoriaus esantį išlaikymo baseiną.

„Branduolinis kuras buvo iškraunamas tiesiai iš reaktoriaus į baseiną. Ir tas baseinas, ypač pirmame reaktoriuje, jau baigė užsipildyti panaudotu kuru. Ką daryti? Visus IAE reikalus dėl atominės aptardavau su V.Ševaldinu. Vieno tokio pokalbio metu jis ir pasiūlė išeitį – baseine suglaudinti panaudoto kuro kasetes. Iš fizikinio taško supratau, kad viskas turėtų būti gerai, bet reikia, kad mums kažkas padėtų“,– pasakojo buvęs energetikos ministras.

IAE sudarė sutartį su pagrindiniu RBMK reaktoriaus konstruktoriumi – RBMK reaktorių konstruktorių institutu. Jie paskaičiavo, o Ignalinos AE dirbantys specialistai patikrino ir įsitikino, kad skaičiavimai atlikti nepriekaištingai.

Paklaustas, kokia rizika buvo ir kaip jis turėjo drąsos imtis tokios atsakomybės, L.Ašmantas sakė: „Rizikos būna kiekvienoje veikloje, tik jos dydis skiriasi. Kai tu esi tos srities specialistas, supranti, kad tai daryti – galima. Konstruktoriai gavo kiekvienos kasetės istoriją: kada ir kokio galingumo zonoje dirbo, kodėl buvo iškrauta. Jie viską kruopščiai ir atsakingai apskaičiavo ir pasiūlė teisingą sprendimą, kurį mes savo ruožtu patikrinome.“

Idėja, už kurią taip ir neatlygino

L.Ašmantui teko dar vienas svarbus uždavinys – reikėjo spręsti klausimą, kur ir kaip saugoti panaudotą branduolinį kurą (PBK), kuris, iškrovus iš dirbančio reaktoriaus, toliau buvo laikomas specialiame baseine prie reaktoriaus. Jam užsipildžius privalu reaktorių stabdyti. Būtent prie tokios ribos jau artėjo Ignalinos AE.

Reaktoriaus projektuotojas primygtinai siūlė pagal jų numatytą projektą statyti analogišką baseiną už reaktoriaus korpuso ribų – šlapio tipo saugyklą. Kaip pavyzdį jie nurodydavo Leningrado AE, kurioje tokia saugykla jau buvo eksploatuojama.

Tokios tarpinės šlapio tipo PBK saugyklos projektavimas, statyba, eksploatacija ir likvidavimas Ignalinos AE būtų kainavęs iki 150 mln. eurų, tuo tarpu jos eksploatacijos trukmė – ribota dėl metalo korozijos.

„Suvokiau, kad sprendimas sudėtingas, bet irgi – laikinas, nes vėliau vis tiek PBK teks išgabenti perdirbimui arba į atliekyną, perkraunant jį į dujomis užpildytus sauso tipo konteinerius.

Sprendimą reikėjo priimti greitai, spaudė terminai. Apsispręsti buvo labai sunku, nes visa atsakomybė krito ant mano pečių. Tačiau turėjau pakankamai žinių apie šiluminius procesus reaktoriuose ir šilumokaičiuose, buvo apgintos dvi disertacijos. Mano ekspertiniu vertinimu, buvo galima perkelti PBK už reaktoriaus pastato ribų ir saugoti specialiuose transportuojamuose hermetiniuose konteineriuose AE teritorijoje, aušinant jį natūralia konvekcija – aplinkos oru. Priėmiau sprendimą vietoje siūlomos šlapio tipo saugyklos įrengti sauso tipo saugyklą“, – apie savo idėją, kuri padėjo sutaupyti laiko ir didžiules lėšas, šiandien pasakoja L. Ašmantas.

Šią atominės energetikos specialisto idėją teigiamai įvertino Švedijos SKI, su kuria jau 1991 m. prasidėjo bendradarbiavimas, – jie net skyrė finansavimą.

Tokia sauso tipo saugykla IAE teritorijoje jau yra įrengta. Tačiau L.Ašmantas atvirai kalba, kad už tai jokio atlygio iki šiol nėra gavęs.

„Intelektinė nuosavybė Lietuvoje nevertinama, – apmaudo neslėpė patyręs branduolinės energetikos specialistas ir šios idėjos autorius. – Juk dar būdamas ministru tuo sunkiu Lietuvai laikotarpiu, negalėjau pats su savimi pasirašyti sutarties ir pasiimti pinigų. Tai būtų buvę amoralu ir man nepriimtina.

Mūsų praktika puikiai pasinaudojo Rusija. Tik ten sprendimas dėl sauso tipo saugyklos RBMK reaktorių PBK priimtas vos po trejų metų“, – sako L. Ašmantas.

Jo teigimu, šiuo atveju nepriireikė milijonus kainuojančių konsultantų. Tuo tarpu A. Kubiliaus vyriausybei Jungtinės Karalystės investicijų banko „N M Rothschild&Sons“ niekam nereikalinga konsultacija kainavo 1,5 mln. eurų.

Du dalykai, kurie sukrėtė

L.Ašmantas prisipažino, kad yra du dalykai, kurie jį labai sukrėtė. Vienas – Černobylio AE avarija, kitas – Ignalinos AE uždarymas.

„Dar iki avarijos esu buvęs Černobylyje ir praktiškai bene visose SSRS elektrinėse. Tada dirbo mano bendramokslis B. Prušinskis. Černobylio AE direktorius G. Kopčinskis irgi buvo iš mūsų kurso, tik iš kitos grupės. Bet jie dar gerokai prieš avariją išvyko dirbti į Maskvą. Esu įsitikinęs, kad jei jie būtų ten tebedirbę, nebūtų įvykęs tas incidentas, nes jį sukėlė nurodymas, kuriam pakluso vadovybė, – paliepimas gelbėti pramonę, kuriai prireikė daugiau elektros. Jiems teko padirbėti tokiu galingumu, kurį draudė reglamentas. Padidino galingumą, o tada, jau pagal visus reikalavimus, pradėjo jį mažinti. O to daryti nebuvo galima. Bet jie to nežinojo ir reglamente nebuvo užrašyta – tą žinojo tik Leningrado AE. Kitaip tariant, suveikė nesusikalbėjimas, galbūt – nepakankama kvalifikacija, klaidingai priimti sprendimai ir, be abejo, žmogiškasis faktorius. Toji avarija mane šokiravo. Nemaniau, kad žmogus negali suvaldyti to, kur įdėjo savo kūrybinę galią, intelektą“, – kalbėjo pašnekovas.

Rankos nepaduos

Palietus Ignalinos AE uždarymo temą L. Ašmanto tonas grieztėja.

Nei jis, nei kiti atominės energetikos specialistai net minties neturėjo, kad elektrinės veikla bus stabdoma:

„Netikėjau, kad toks dalykas gali nutikti. Dirbome žinodami, kad ji veiks iki 2025 m. Labai daug gerų, saugai pagerinti skirtų darbų nuveikė E. Ušpuras. Jis įvedė vieną greitaeigę apsauginę sistemą, daug kitų dalykų patobulino.“

Atominės energetikos specialistas neslepia, kad nuo to laiko vienas jo nemėgstamiausių žmonių yra Petras Auštrevičius.

„Aš jam gyvenime rankos nepaduosiu. Jis buvo vienas iš svarbiausių derybininkų Lietuvai stojant į ES. Deryboms dėl pačio IAE uždarymo, kai jau buvo priimtas politinis sprendimas, vadovavo ir Aleksandras Abišala. Jeigu kaip premjerą jį vertinau neblogai, derybose dėl atominės jėgainės jis buvo blogas. Pirmiausia, jis paskelbė, kad telikusi 5 procentų galimybė susiderėti, jog būtų pratęsta IAE eksploatacija. Negi jis nesuprato, kad mūsų medžiagą skaito užsienio ambasadoriai? Jis iš karto atskleidė visas kortas. O juk derybininkams buvo viskas pasakyta: kaip kas veikia, kokios saugumo garantijos ir t. t. Ar jis pasidomėjo, kad likusios 75 šviežios kasetės, kurias buvo galima išdeginti, būtų virtusios papildomais pinigais į Lietuvos biudžetą. Bet derybose jie visa tai ignoravo. Juoba kad Europos Komisijoje buvo įtakingų žmonių, tarp kurių – ir Europos Parlamento pirmininko pavaduotojas Alecho Vidal-Kadrasas. Jie palaikė mintį, kad reikia tęsti IAE veiklą“, – iki šiol pasipiktinimo neslepia L. Ašmantas.

Jis įsitikinęs, kad po visų įdiegtų saugos priemonių, avarijos tikimybė Ignalinos AE buvo tokia pati, kaip ir bet kurioje Europos atominėje jėgainėje.

L.Ašmanto teigimu, per tą laikotarpį iki uždarymo Lietuva galėjo parduoti tiek elektros energijos, kad būtų uždirbusi daugiau, negu dabar gauname iš ES jos uždarymui.

„Ir netikiu, kad atėjus laikui, kai iš tiesų būtų reikėję uždaryti IAE, mes nebūtume gavę ES finansavimo. Yra daugybė pavyzdžių, kai ji tokiam tikslui skiria lėšas šalims, kurios net nėra ES narės. Pinigų gavo ir Leningrado, ir Armėnijos AE – netgi povandeninių laivų „Papa“ klasės reaktorių branduolinio kuro iškrovimui iš reaktorių“, – įsitikinęs buvęs energetikos ministras L. Ašmantas.

Ir pabaigai – dar viena įdomi detalė. Jei kada lankysitės Elektrėnų bažnyčioje – žinokite, kad L. Ašmantas, kartu su ilgamečiu Elektrėnų elektrinės vadovu Pranu Noreika, yra šių Dievo namų statybų iniciatorius.

Eugenija Grižibauskienė,
www.DELFI.lt
2020 m. gegužės 29 d.

✝ Amžinąjį atilsį...

Norėtume, kad mūsų žodžiai būtų dideli,
Kad sielvartą sušildytų, paguostų,
Gyventi šauktų vėl be sopulio širdy
Ir ašaras nušluostytų nuo skruosto.

Mirus mylimam sūnui Ričardui, nuoširdžiai užjaučiame Genutę VILKIENĘ.

Sundakų kaimo gyventojai

Birštono savivaldybės tarybos posėdyje

(Atkelta iš 3 p.)

dalyvaus partnerio teisėmis su Lenkijos Seinų ligonine. Gautos lėšos būtų skirtos Birštono pirminės sveikatos priežiūros centrui echoskopijos aparatui, fizioterapijos kabineto įrangai, termometrams įsigyti, prevencinėms veikloms, susijusioms su COVID-19, vykdyti.

Bendra projekto suma – 480 tūkst. eurų, Birštono savivaldybės dalis – 129 tūkst. eurų, iš jų – 110 tūkst. eurų būtų gauta iš ES fondų, todėl Savivaldybei reikėtų prisidėti tik 15 proc. lėšų.

Iš Susisiekimo ministerijos – per 1 mln. eurų keliams

Praėjusią savaitę vykusiame Savivaldybės tarybos posėdyje merė Nijolė Dirginčienė su kolegomis pasidalino gera žinia: gegužę Susisiekimo ministerija Savivaldybės keliams ir gatvėms tvarkyti paskyrė 1 054 800 eurų. Posėdyje jų buvo paprašyta pritarti Savivaldybės biudžeto patikslinimui šiomis ir kitomis pajamomis.

Finansų skyriaus vedėja **Ona Grigonienė** informavo, kokiems objektams gautos lėšos bus nukreiptos: Jaunimo gatvės rekonstrukcijai paskirta 700 tūkst., pėsčiųjų ir dviračių tako ruožui Žvėrinčiaus miške statyti – 115, 6 tūkst., Būdų ir Širvinių kaimų Birštono seniūnijoje keliams tvarkyti – 89,2 tūkst., Škėvonių ir Paprienės keliams tvarkyti – 150 tūkst. eurų.

Taip pat į biudžetą įtraukta 35 tūkst. eurų suma, kurią gavo Birštono sporto centras, kurio parengtas projektas „Birštono bendruomenė irkluoja“ laimėjo Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos skelbtą konkursą. Prie šio projekto Savivaldybei teks prisidėti 7 proc. lėšų.

Skelbs konkursą gimnazijos direktoriaus pareigoms užimti

Šių metų gruodį baigiasi Birštono gimnazijos direktoriaus **Alvydo Urbanavičiaus** kadencija, todėl Tarybos nariai priėmė sprendimą skelbti naują konkursą šios ugdymo įstaigos vadovo pareigoms užimti.

Iššūkis – kurorte suvaldyti triukšmą

Prašymas posėdyje patvirtinti Saugaus elgesio paviršinių vandens telkinių vandenyje ir ant paviršinių vandens telkinių ledo Birštono savivaldybėje taisykles Tarybos narius paskatino diskusijoms ne tik apie saugumą kurorto maudyklose, esančiose prie tvenkinukų, bet ir apie triukšmo lygio mažinimo priemones kurorte. Pastaruoju metu jis siejamas su kelių ir vandens motociklais. Savivaldybė ėmėsi tam tikrų veiksmų, kad apribotų šių transporto priemonių patekimą į kurortą, nors baikerių bendruomenė juos apskundė.

Savivaldybės administracijos direktorė **Jovita Tirvienė** neslėpė, kad dėl motociklų eismo apribojimų sulaukė nemažai baikerių bendruomenės protesto laiškų, Vyriausybės atstovo rašto, todėl ji kvietė gyventojus taip pat aktyviai išreikšti savo nuomonę šiuo klausimu, nes eismą ribojančių ženklų statymas turi būti pagrįstas.

Anot jos, baikeriai paliko kurortą, tačiau jie pamėgo buvusios Turistinės bazės teritoriją, vietos gyventojai pradėjo skųstis, kad prarado ramybę.

Merė N.Dirginčienė patikino, kad, lankantis kitoje Nemuno pusėje, iš gyventojų išgirdo pasiūlymą Atminties take uždrausti transporto priemonių eismą ir šią atkarpą skirti pėstiesiems.

Merė teigė, kad yra sunku išmatuoti visu greičiu skriejančių vandens motociklų keliamą triukšmą, todėl Savivaldybė kreipėsi į LR Vidaus vandenų kelių direkciją dėl leidimo pastatyti kurorte triukšmą ir bangavimą Nemune apribojančius ženklus. Šie ženklai galiotų Nemuno atkarpoje nuo Vytauto kalno iki Žvėrinčiaus miško. Tačiau, anot merės, šie ženklai neuždraustų upėje plaukti tvarkingiems pramoginiams laivams ir laiveliams.

Aptarė gyventojams aktualius klausimus

Daugybė klausimų, kuriuos Tarybos nariai iškėlė posėdyje, rodo, kad pribrendo reikalas tiesiogiai susitikti dalykinėms diskusijoms.

Posėdyje buvo atkreiptas dėmesys į viešąją tvarką prie Škėvonių kapinių, pasiūlyta sudaryti geresnes prekybos gėlėmis sąlygas čia dirbantiems prekiautojams.

Administracijos direktorė J.Tirvienė teigė, kad specialistai galėtų parengti vieningus reikalavimus prekystaliams – jie turėtų tapti vizualiai patrauklesni. Visgi prekeiviai patys perka patentus, todėl nauji reikalavimai prekybos vietos įrengimui dar labiau padidintų jų kaštus.

Kalbėta ir apie šunų vedžiojimo bei jų ekskrementų surinkimo problemas, pasigesta daugiau specialių šiukšliadėžių kurorte. Siekiant išvengti augintinių susidūrimo, Tarybos narys **Juozas Aleksandravičius** pasiūlė jų vedžiojimui kurorte įrengti vienos krypties takus.

Tarybos narė **Birutė Magdalena Vokietaitienė** išsakė kaimiškų vietovių gyventojų skundus dėl nuolat persipildančių pakuočių konteinerių. Ši problema susidaro pirmiausia dėl to, kad išaugo prekių pirkimas internetu – jas į namus pristato siuntų gabenimo įmonės.

Merė patikino, kad Savivaldybei žinomos problematiškiausios vietos Matiešionyse, Siponyse, kolektyviniuose soduose ir kitur, situacija aptarta su ARATC vadovu **A.Reipu** ir „Ekonovus“ atstovais, nutarta pastatyti daugiau rūšiavimo konteinerių.

Taip pat buvo aptartos saugaus automobilių statymo prie Nemajūnų kapinių taisyklės. Dėl automobilių parkavimą draudžiančių ženklų gatvėje, prie šoninių vartelių, Tarybos nariai sulaukia skundų iš kapinių lankytojų.

Merė tvirtino, kad, Vietos veiklos grupei gavus lėšų kapinių aptvėrimui, kartu bus atlikti ir automobilių aikštelės sutvarkymo, aplinkos apželdinimo bei eismo sureguliavimo darbai.

Dalė Lazauskienė

ĮVAIRŪS

SLEGIA KREDITAI AR PRITRŪKAI PINIGŲ? Tiesiame Jums pagalbos ranką! Akimirksniu palengvinsime Jūsų naštą. PASKOLOS nuo 100 iki 5000 eurų, nuo 2 iki 36 mėnesių. REFINANSAVIMAS nuo 500 iki 7000 eurų, nuo 6 iki 36 mėnesių. Konkurencingai itin mažos palūkanos rinkoje. Be užstato, be užslėptų sutarties sudarymo mokesčių. Kreiptis tel. 8 601 50 935. Tarpininkas Ričiardas. Individualios veiklos pažyma Nr. 621263.

Po truputį išlaisvėjame

Su kiekviena savaite mes grįžtame į primirštą, bet labai pasiilgtą pasaulį. Metų metus siekę bendrystės ir mėgavęsi ja, šį pavasarį praradome vieni kitų artumą. Bėgo dienos, savaitės, netgi mėnesiai, o mes, padidintos rizikos atstovai, koronaviruso – COVID-19 dienas leidome pavieniui. Vienintelė mūsų bendravimo priemonė buvo TELEFONAS.

Didžioji KRISTAUS prisikėlimo šventė – ŠV. VELYKOS – ilgam pasiliks atmintyje, kaip išbandymas švęsti ribotoje aplinkoje. Šiais metais neskubėjome nešini verbų šakelėmis į bažnyčią, neplakėme vieni kitų VERBŲ sekmadienį. O kai išaušo Šv. Velykų rytas, Lietuvos TV dėka išklausėme Šv. Mišias iš Vatikano ir Vilniaus arkikatedros namuose, ilgėdamiesi šventovių didingumo, apsikabinimų ir pasisveikinimų.

Mes buvome drausmingi šiame nelengvame mūsų GYVENIMO kelyje. Džiaugėmės veikla, kurią suspėjome atlikti iki nelemtos pandemijos. Birštono „Bočiai“ iki KOVO 8-osios pažymėjo Lietuvos poeto, kalbininko, Seinų vyskupo Antano Baranausko 185-ąsias metines, kolektyviai perskaitė „Anykščių šilelį“, prisiminė kelionę į Seinus 2010 m., susikaupimą prie Seinų katedros pastatyto paminklo poetui ir atminimo lentos vyskupui A.Baranauskui Seinų katedroje. Dalijomės patirtais įspūdžiais ir apie apsilankymą Anykščiuose, garsiojoje A.Baranausko klėtelėje 2015m. Dar kovo 7-ąją suspėjome pagerbti moteris, skaitydami mūsų žemiečio poeto Justino Marcinkevičiaus eiles, skirtas motinoms, moterims, dukroms, tetoms ir močiutėms. Šiais metais kovo 10 d. tautos poetui būtų sukakę 90 m.

Šių metų veiklos programoje esame įsirašę ir pažadą aplankyti Justiną Marcinkevičių ir nusilenkti jam Vilniuje, Antakalnio kapinėse, susikaupti prie Laisvės gynėjų ir Lietuvos signatarų amžino atminimo vietose, pabuvoti Bernardinų parke. Tai – vis ateities planai. Gaila, bet negalėjome organizuoti pavasarinės talkos Gudakalnio ir Panemunio kapinėse, nuplaukė kelionė į Gdanską – Sopotą – Marienburgą, gegužės 1-ąją nenuvykome pas Jonavos bičiulius su šventine programa MOTINOMS. Su nerimu laukiame, ar galėsime tradiciškai keliauti į Palangą, tačiau jau dabar buriamės bendriems darbams.

Birštono parapijos klebono, mons. Jono Dalinevičiaus pakviesti, birželio 2-ąją dieną rinkomės į talką prie Šv. Antano Paduviečio bažnyčios. Atsilaisvinę nuo kaukių, garsiai bendravome, džiaugėmės vieni kitais. Dvidešimt keturi „Bočiai“ darbštuoliai, sutelkti Aldonos Mildos Valatkienės, grėbėme sausas žoles, vėjo nugenėtas šakas, gramdėme trinkeles, šlavėme ir gražinome šventoriaus aplinką, pasodinome 200 skaistuolių begonijų, gėrėjomės besibeldžiančia vasara ir džiaugėmės bendraudami su mumis įsidrąsinusiomis voveraitėmis, liuoksinčiomis iš medžio į medį, šmirinėjančiomis nuo vienų prie kitų talkininkų.

Kaip gera dirbti drauge, daryti gerus darbus, bendrauti ir ruoštis artėjantiems Šv. Antano atlaidams. Birštono „Bočiai“ jau skaičiuoja 22 bendrystės metus. Nepamiršome šiuo nelengvu laikotarpiu pasveikinti savo bendražygius su Šv. Velykomis ir asmeniniais JUBILIEJAIS. Džiaugėmės, kad į talką susirinko kartu su 90-mečiu Jonu Jaruševičiumi dar (šiek tiek jaunesni) 23 bendrijos nariai. Šioje talkoje jautėmės išlaisvėję, vieni kitų nepamiršę ir nusiteikę tolimesnei bendrystei.

Daug rankų didžią naštą pakelia, daug širdžių linksmiau plaka, daug žmonių linksmiau klega, pamiršdami visus negalavimus.

Julija Barutienė, Birštono „Bočių“ bendrijos pirmininkė

Nijolė Dirginčienė: „Priimant Europos Sąjungos teisės aktus, labai svarbi ir Europos regionų komiteto nuomonė“

Europos regionų komitetas yra ES patariamasis organas, kurį sudaro per vietos ir regioninius rinkimus išrinkti atstovai iš visų 27 valstybių narių. Dirbdami Europos regionų komitete jie turi galimybę pasidalyti nuomone apie ES teisės aktus, kurie daro tiesioginį poveikį regionams ir miestams. Europos Komisija, ES Taryba ir Europos Parlamentas privalo konsultuotis su Europos regionų komitetu rengdami teisės aktus, susijusius su vietos ir regionų valdymu. Tai gali būti sveikatos, švietimo, užimtumo, socialinės politikos, ekonominės ir socialinės sanglaudos, transporto, energetikos ir klimato kaitos sričių teisės aktai.

Tos pačios šalies atstovai sudaro nacionalinę delegaciją, atspindinčią tos šalies politinę, geografinę, regioninę ir vietos įvairovę. Lietuvos delegaciją Regionų komitete sudaro 9 tikrieji ir 9 pakaitiniai nariai, kuriuos 2019 m. gruodžio 11 d. nutarimu patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Apie darbą Europos regionų komitete pasakoja tikroji jo narė, Birštono savivaldybės merė **Nijolė DIRGINČIENĖ**:

– Dėl paskelbtos COVID-19 pandemijos visame pasaulyje Europos institucijų veikla taip pat persikėlė į virtualią erdvę. Dalyvavau nuotoliniame, labai svarbiame Europos regionų komiteto Teritorinės sanglaudos politikos ir ES biudžeto komisijos posėdyje. Jo metu svarstėme, kaip Sanglaudos politika gali tapti gera priemone naujiems uždaviniams, susijusiems su COVID-19, spręsti.

Priimtos naujos taisyklės, kuriomis bus keičiami galiojantys reglamentai 2014-2020 metų laikotarpiui. Juose numatytas ypatingas lankstumas, kad būtų galima sutelkti visą nepanaudotą Europos struktūrinių ir investicijų fondų paramą. Vadovaujantis naujomis taisyklėmis bus leidžiami perkėlimai tarp trijų sanglaudos politikos fondų (ERPF, ESF ir Sanglaudos fondo) ir tarp vienos regionų kategorijos į kitą. Taip pat suteikiama daugiau lankstumo paramos telkimui pagal temas ir galimybė taikyti 100 proc. ES bendro finansavimo normą sanglaudos politikos programoms 2020-2021 ataskaitiniais metais.

Naujosiomis nuostatomis supaprastinami ir procedūriniai veiksmai, susiję su programos įgyvendinimu, finansinių priemonių naudojimu ir auditu.

Sulaukta konkrečių pasiūlymų ir iš Europos Komisijos. EK pirmininkė **Ursula von der Leyen** paskelbė, kad COVID-19 poveikiui mažinti reikia naujo Maršalo plano. „Mums iškilusį milžinišką iššūkį ekonomikos gaivinimo planas pavers į galimybę, nes ne tik sustiprins bendrąją rinką, bet ir padės investuoti į ateitį: Europos žaliasis kursas ir perėjimas prie skaitmeninių technologijų paskatins darbo vietų kūrimą, ekonomikos augimą, padidins mūsų visuomenių atsparumą ir pagerins aplinkos būklę,“ – sakė EK pirmininkė.

Bus stiprinamos esamos ir kuriamos naujos sveikatos programos. Taip pat turėtų būti stiprinamos kaimynystės, vystymosi ir tarptautinio bendradarbiavimo programos.

Europos Komisijos REGIO GD generalinis direktorius **Marc Lemaitre** pristatė plataus užmojo ekonomikos gaivinimo plano pasiūlymą, kaip kurti žalią, skaitmenizuotą ir atsparią mūsų Sąjungos ateitį.

Naujoji mūsų ekonomikos gaivinimo priemonė #NextGenerationEU daugiausia skirta trims veiklos kryptims:

1. Remti valstybes nares investicijomis ir skatinti reformas.

2. Suteikti ES ekonomikai postūmį skatinant privataus kapitalo investicijas.

3. Pasimokius iš koronaviruso krizės, diegti naują sveikatos apsaugos programą, didinti Civilinės apsaugos mechanizmo pajėgumus ir finansuoti gyvybiškai svarbius tyrimus. Kitos kartos Europos Sąjunga 2021-2027 m. turės naujovišką ilgalaikį biudžetą – 1,85 trilijonus eurų. Lietuvai tai būtų didžiausia finansinė injekcija šalies istorijoje.

Europos regionų komitetas

Europos Komisijos teigimu, ekonomikos atsigavimas turi būti tvarus, sklandus, įtraukus ir vienodai sąžiningas visoms ES šalims.

Posėdyje kilo daug klausimų dėl vietos ir regionų valdžios institucijų tinkamo įtraukimo į veiklas, remiamas iš Europos Sąjungos biudžeto. Buvo kalbėta apie tai, kaip užtikrinti, kad įgyvendinant ekonomikos gaivinimo planą, nė vienas regionas neliktų nuošalyje, kad Europos Sąjungos biudžetas visų pirma atitiktų vietos ir (arba) regionų poreikius remiantis ES politikos tikslais ir užtikrintų vietos ir regionų savivaldą.

Labai norime tikėti, kad Europos Komisijos planai ir numatomos priemonės greitu laiku pasieks Lietuvą ir Birštoną. Tam labai atsakingai ruošiamės ir mes.

Primenu, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė Ekonomikos skatinimo ir koronaviruso (COVID-19) plitimo sukeltų pasekmių mažinimo priemonių plane numatė ir skyrė Birštono savivaldybei 1 mln. 800 tūkst. eurų Daugiafunkcio sporto centro, Meno mokyklos bei vaikų lopšeliodarželio „Giliukas“ rekonstrukcijos darbams ir 1 mln. 150 tūkst. eurų gatvių, kelių ir dviračių takų rekonstrukcijoms (Jaunimo gatvei, dviračių tako Žvėrinčiaus miške 3 etapui, keliui Būdų kaime, kelio Škėvonys – Paprienė remontui) ir Birštono / Nemuno kilpų apžvalgos Bokšto alėjai asfaltuoti.

Esu įsitikinusi, jog privalome turėti aiškius strateginius planus ateičiai, paruoštus projektus, kad sėkmingai ir tikslingai galėtume panaudoti Lietuvos Valstybės paramą ir Europos Sąjungos fondų skiriamas lėšas.

Šis laikotarpis yra labai sudėtingas visiems, tačiau skiriamos lėšos savivaldybėms iš Europos Sąjungos fondų ir LR Vyriausybės turėtų sumažinti vėl išaugusią bedarbystę ir palengvinti Covid-19 sukeltas pasekmes.

Linkiu visiems būti sveikiems!

Europos regionų komiteto nariai (Lietuvos delegacija).

Mokyklų gyvenimas

Vasarą pasitinkant

2020 m. gegužės 29 d. Birštono gimnazijos 1-4 klasių mokiniai užbaigė mokslo metus. Man teko garbė pabuvoti ketvirtokų paskutinėse pamokose. Aišku, šiemet viskas vyko virtualioje erdvėje. Koronavirusas pakeitė mūsų tradicijas, išvarė iš mokyklos, uždarė namuose. Mokytojams ir mokiniams tai tapo naujais iššūkiais: teko išmokti naudotis TEAMS programa, dirbti su Microsoft office 365 ir pan. Mokėmės visi. Išklausėme nemažai seminarų virtualioje erdvėje, konsultavomės tarpusavyje.

Negaliu pasakyti, kad karantinas atnešė tik apribojimus, sunkumus ir naujus iššūkius: perkelti visą mokyklą į virtualią erdvę, suskaitmeninti ugdymo(si) procesą ir pan. Stebėdama paskutines ketvirtų klasių pamokas galvojau, kad jos labai gražios ir šiltos: mačiau mamas ir tėčius, sėdinčius šalia savo vaikų, atrodė, visi gaudo kiekvieną mokytojos žodį. Paklausti, ar pasiilgo mokyklos, vaikai net nedvejodami sušuko, kad labai labai ilgisi mokytojų, klasių, draugų ir pan. Kada taip būdavo pavasarį, baigiantis mokslo metams? Visi skubėdavo užverti klasių duris, džiaugdavosi atostogų galimybe, ne visuomet vaikams pavykdavo pamokoje išbūti, išklausyti, ką sako mokytojas. Taigi, pasikeitė situacija, ir mes gavome galimybę perkainoti savo vertybes, supratome, kad pasiilgome to, ką turėjome prieš karantiną. Aišku, situacija jau švelnėja. Mokiniai, norintys susitikti su mokytojomis ar auklėtojomis gyvai, susitarus turės tokią galimybę, tačiau tai nebus pamokos, nesusirinks visa klasė, susitikimai vyks gamtoje ir pan.

Tiesą sakant, šiek tiek pavydžiu pradinių klasių mokytojoms: dažnai jaunesnio amžiaus vaikai būna nuoširdesni, atviresni, drąsiau rodo savo jausmus, prieraišesni. Augant mokiniams šie dalykai darosi mažiau matomi ir jaučiami, viskas vyksta daug santūriau. Be to, būtent pradinių klasių mokytojos turi daugiausia pamokų savo klasėse, jas vaikai labai ryškiai prisimena, dažnai laiko pavyzdžiu, prie jų prisiriša, kaip prie šeimos narių. Žinoma, tai – milžiniška atsakomybė mokytojui, nes be galo svarbu, kad tie vaikų prisiminimai būtų gražūs, geri. Po ketverių metų kasdienio kontakto su vaikais pasidaro sunku atsisveikinti. Gera buvo paskutinės pamokos metu visiems kartu vartyti mokyklinio gyvenimo nuo pirmos iki ketvirtos klasės elektroninę knygą, prisiminti praėjusias akimirkas. Daug nuostabių žodžių pasakė mokytojos **A.Simanaitienė, R.Malinauskienė, V.Žiobienė**, vaikai ir tėveliai. Teko kalbėti ir man, ir gimnazijos direktoriui **A.Urbanavičiui**. Buvome tokie nuoširdūs, atviri, kad kažkur dingo suvokimas, jog ši erdvė yra virtuali. Ašaras spaudė ekrane sumirguliavę delniukai su užrašais „ačiū“, drebantis iš susijaudinimo kalbančio mokinės tėčio balsas, suvokimas, kad vėl naujas būrys mokinių išaugo savo vaikystę. Manau, kad karantino akivaizdoje tapome dar vieningesni, labiau susitelkę ir pasiruošę išgirsti vieni kitus. Turėjome galimybę perkainoti savo vertybes ir suvokti, kas yra iš tikrųjų labai svarbu. Juk ne pastatas daro mokyklą tokia, kokia ji yra. Mokykla, tai – mes. Nesvarbu, kur esame: klasėje ar namuose prie kompiuterių, svarbu tai, ką mąstome, kaip elgiamės, ar suprantame vieni kitus, ar sugebame laiku ištiesti pagalbos ranką, pasakyti reikalingus žodžius, o gal tiesiog patylėti kartu.

Šiandien belieka palinkėti mums visiems puikios sveikatos, gerų įspūdžių ir pradėti naujus mokslo metus klasėse. Gražios vasaros, mielieji!

A.Ferevičienė, Birštono gimnazijos direktoriaus pavaduotoja ugdymui

SIŪLO DARBĄ

Siūlomas darbas transporto vadybininkui, turinčiam patirties šioje srityje. Būtina anglų arba vokiečių kalba. **Tel. 8 655 56 743.**

REIKALINGA DĖVĖTŲ DRABUŽIŲ SANDĖLYJE RŪŠIUOTOJA-ĮKAINOTOJA

REIKALAVIMAI: mados išmanymas, greita orientacija, atsakingumas, kruopštumas. APMOKOME.

Tel. 8 687 50 387.

PARDUODA

Kietas kuras

Parduoda malkas: skaldytas, kaladėlėmis ir nepjautas 3 metrų ilgio. Pjauna statybinę medieną pagal kliento išmatavimus. Pristato. **Tel.: 8 614 98 516, 8 699 48 191.**

Parduoda DURPIŲ BRIKETUS, malkas, supjautas kaladėlėmis, rąstukais. Skubiai, nemokamai pristato jums patogiu laiku. **Tel. 8 672 51 171.**

Parduodame įvairias malkas. Skaldytos, kaladėlėmis, rąsteliais. Tel. 8 614 97 744.

Parduoda įvairias malkas, supjautas kaladėmis. Pristato į namus. **Tel. 8 671 94 231.**

PARDUODAMOS MALKOS

Kietųjų arba minkštųjų lapuočių – paruoštos arba dvimetriais. Miškininko kokybės kontrolė ir atvežimas. Perkant daugiau – mokate mažiau. Senjorams – papildoma nuolaida.

Tel. 8 621 24 644

UAB „Dameta“ parduoda

akmens anglį ir anglies granules (kaina nuo 133 eurų), taip pat fasuojame į maišus po 25 kg ir 50 kg.

Tel.: 8 612 87 755, (8 37) 561 350.

Nekilnojamasis turtas

Prienų r. sav., Veiverių sen., Papilvio k. **parduodamas** sodo namas. Kampinis 6 a sklypas. Geras susisiekimas. Kaina – 4700 Eur. **Tel. 8 683 91 121.**

Parduoda S/B „Nemunas“ tvarkingą kolektyvini sodą, 16 a žemės, namąs, ūkiniai pastatai, garažas. Rožių g. 18, Šilėnų k., Birštono sen. **Tel. 8 682 55 621.**

Įvairios prekės

Parduodame kiaulių skerdeną puselėmis. Lietuviška svilinta – 2,85 Eur/kg, lenkiška – 2,50 Eur/kg, sprandinė – 3,8 Eur, nugarinė – 3,9 Eur, šoninė – 3,8 Eur. Atvežame. **Tel. 8 607 12 690.**

Parduoda ž.ū. techniką: 3,5 m kultivatorių, 80x55 akėčias, dalginę šienapjovę, 2 vagų plūgą, traktorių ZETOR 5611, rankinę daržovių sėjamąją. **Tel.: 8 633 56 177, (8 319) 41 829.**

Parduoda geros būklės šieno vartytuvą „Dobilas“. Kaina – 650 Eur. **Tel. 8 655 91 554.**

Gyvuliai, gyvūnai

Parduoda 10 metų darbinę kumelę. **Tel. 8 610 21 608.**

Parduoda darbinį arklį, nebijantį mašinų. Kaina – 1300 Eur. **Tel. 8 683 00 890.**

Parduodu geros pieninių Holšteinų veislės karvės veršingą telyčią. **Mob. tel. 8 671 94 233.**

Parduoda žvyrą, smėlį (0–2 sijotą/plautą, 0–4 sijotą), skaldą, frezuotą asfaltbetonį. Atvežimo paslaugos.

Tel. +370 686 75 282, el. p. nerijus@domenta.lt.

VIŠČIUKAI, VIŠTOS, VIŠTAITĖS, ANČIUKAI, ŽĄSIUKAI, KALAKUČIUKAI!

Birželio 8 d. (pirmadienį) ir birželio 10 d. (trečiadienį) bus parduodami „Vilniaus paukštyne“ išperinti greitai augantys vakcinuoti vienadieniai mėsiniai viščiukai (ROSS-308, KOBB-500). Pardavinėsime mėsinius ančiukus (Pekino, mulardus, albinosus), žąsiukus, vienadienes rūšiuotas vištaites, 2 - 3 - 4 savaičių mėsinius kalakutus, vakcinuotas 2 - 3 - 4 - 5 - 6 mėn. olandų veislės rudas, juodas, raibas, baltas vištaites. Prekiausime kombinuotaisiais lesalais. Priimami užsakymai paaugintiems 2 - 3 - 4 - 5 savaičių mėsiniams iki 3 kg viščiukams įsigyti.

Kašonyse – 9.40 val., Jiezne – 10.00 val., Stakliškėse – 10.30 val., Pieštuvėnuose – 10.45 val., Nemajūnuose – 11.10 val., Birštono vienkiemyje – 11.30 val., Prienuose prie turgaus – 12.00 val., Balbieriškyje – 12.30 val., Kunigiškiuose – 12.50 val., Vartuose – 13.00 val., Strielčiuose – 13.20 val., Ašmintoje – 13.30 val., Pakuonyje – 13.45 val., Išlauže – 14.10 val., Rutkiškėse – 14.30 val., Klebiškyje – 14.45 val., Šilavote – 15.00 val., Leskavoje – 15.15 val., Juodbūdyje – 15.30 val., Veiveriuose – 15.45 val., Skriaudžiuose – 16.00 val.

Baltas autobusiukas su užrašu „Prekyba paukščiais“, tel. 8 616 53 928.

VIŠČIUKAI. VIŠTAITĖS!

BIRŽELIO 8 d. (pirmadienį) PASKUTINĮ KARTĄ ŠIAIS METAIS prekiausime „Kaišiadorių“ paukštyno vakcinuotais, sparčiai augančiais ROSS-309 veislės vienadieniais mėsiniais broileriais, 1–2 savaičių paaugintais mėsiniais broileriais, vienadienėmis vištytėmis (olandiškos), 2–3–4–5–8 mėn. rudomis, raibomis dėsliosiomis vištaitėmis bei kiaušinius pradėjusiomis dėti vištomis (kaina nuo 4 Eur). Turėsime gaidžiukų. Prekiausime kiaušiniais. Spec. lesalai. Jei vėluosime, prašome palaukti. Tel. 8 608 69 189.

Išlaužas – 14.35, Pakuonis – 14.45, Prienai – 15.00 (ūk.turgus), Jieznas – 15.20, Vėžionys – 15.30, Stakliškės – 15.50, Klebiškis – 16.15, Šilavotas – 16.20, Leskava – 16.25, Skriaudžiai – 16.30, Veiveriai – 16.35.

Viščiukai ir vištaitės

Birželio 9 d. (antradienį) prekiausime AB „Vilniaus paukštynas“ išperintais greitai augančiais mėsiniais „COOB – 500“, „ROSS – 308“ veislės vakcinuotais vienadieniais viščiukais ir paaugintais 2, 3, 4 savaičių (pagal užsakymą); mėsiniais ančiukais, žąsiukais, mėsiniais kalakučiukais BIG-6 (tik užsakius); 3 - 4 - 5 - 6 mėnesių rudomis, raibomis, baltomis, juodomis vakcinuotomis dedeklėmis vištaitėmis, rūšiuotais kaimiškais viščiukais. Prekiausime ir lesalais.

Balbieriškyje – 9 val., Sūkuriuose – 9.15 val., Geruliuose – 9.30 val., Paprūdžiuose – 9.40 val., Vartuose – 9.50 val., Naujojoje Ūtoje – 10 val., Žemaitkiemyje – 10.15 val., Jiestrakyje – 10.30 val., Ingavangyje – 10.35 val., Klebiškyje – 10.40 val., Šilavote – 10.50 val., Leskavoje – 11 val., Skriaudžiuose – 11.15 val., Veiveriuose – 11.30 val., Išlauže – 12.00 val., Pakuonyje – 12.15 val., Ašmintoje – 12.30 val., Strielčiuose – 12.45 val., Prienuose – 13 val., Birštono vienkiemyje – 13.30 val., Nemajūnuose – 13.45 val., Vėžionyse – 13.55 val., Kašonyse – 14.15 val., Jiezne – 14.30 val., Stakliškėse – 14.45 val., Užuguostyje – 15 val., Pieštuvėnuose – 15.15 val., Alšininkuose – 15.30 val., Vyšniūnuose – 15.50 val. **Tel. 8 678 09042.**

PERKA

Nekilnojamasis turtas

Brangiausiai Lietuvoje perkame miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8 651 39 039.

PERKA MIŠKUS
BRANDŽIUS, JAUNUS, MALKINIUS, IŠKIRSTUS, ŽEMES, SODYBAS VISOJE LIETUVOJE 8 676 41 155

PERKAME MIŠKĄ
ir apvaliąją medieną su žeme arba išsikirsti.
Atliekame sanitarinius kirtimus bei retinimus. Konsultuojame.
Tel. 8 680 81777

UAB „EIGILA“ brangiai perka mišką VISOJE Lietuvoje su žeme arba tik išsikirtimui. Tel. 8 687 37 524 arba www.eigila.lt

Nekilnojamasis turtas

Brangiai perku mišką, gali būti su bendrasavininkais, sutvarkau dokumentus. Tel. 8 644 55 355.

Brangiai PERKAME miškus visoje Lietuvoje. Atsiskaitome iš karto. Tel. +370 699 29 992.

Pirksime 2, 3 arba 4 kambarių butą Jiezne. **Tel. 8 628 71 260.**

Perku sodybą su žeme ar mišku nuo 3 ha. Žinantys siūlykite, atsilyginsime. **Tel. 8 680 84 444.**

Perkame sodybą, žemės sklypą ar mišką prie ežero ar upės. Žinantieji siūlykite – atsilyginsime. **Tel. 8 611 01 110.**

Ieškau pirkti nedidelio namo arba 2-3 kambarių buto Prienuose (gali būti netoli Prienų). **Tel. 8 607 49 133.**

Gyvuliai, gyvūnai

Įmonė **brangiai perka** galvijus, atsiskaito iš karto. Išsivežame. **Tel.: 8 686 54 826, 8 684 40 534.**

UAB „GALVIJŲ EKSPORTAS“ – įvairius pienu girdomus buliukus ir telyčaites, taip pat „Belgus“. Moka 6 ir 21 proc. PVM. Sveria el. svarstyklėmis. Pasiima patys. Tel. 8 612 34 503.

Įmonė tiesiogiai **perka** galvijus aukščiausiomis ŽŪKB „Krekenavos mėsa“ kainomis. **Tel. 8 613 79 515.**

A. Bagdono IĮ **brangiai perka** veršelius ir telyčaites auginimui. Moka 6 - 21 proc. PVM. Sveria elektroninėmis svarstyklėmis. Pasiima patys. **Tel.: (8 319) 69 541, 8 699 93 682.**

Perka telyčią arba veršelį nuo 6 mėn. iki 3 metų tolimesniam auginimui ir pienines karves ar visą jų bandą. **Tel. 8 625 93 679.**

Įvairios prekės

Įmonė perka naudotus automobilius. Gali būti be techninės apžiūros, nevažiuojantys, išregistruoti. Siūlykite visus variantus telefonu: 8 607 67 679.

Perkame įvairių markių automobilius, motociklus bei kitas transporto priemones nuo 100 iki 5000 Eur. Gali būti su defektais, po eismo įvykių. Pasiimame patys, atsiskaitymas ir dokumentų tvarkymas iš karto pardavimo vietoje. **Tel. 8 670 04 685.**

BRANGIAI PERKAME ĮVAIRIUS ARKLIUS, JAUČIUS, TELYČIAS, KARVES.
Tel. 8 625 93 679

SŪDUVOS GALVIJAI
brangiai perka karves, jaučius, telyčias. Moka 6 - 21 proc. Sveria, pasiima, atsiskaito iš karto.
Tele 2 8 613 79 515, Bitė 8 614 44 299, Telia 8 620 35 000.

KREKENAVOS AB „Krekenavos agrofirma“
PERKA GALVIJUS
KARVES, TELYČIAS, BULIUS PAGAL SKERDENAS ARBA GYVĄ SVORĮ. SVERIA, MOKA IŠ KARTO, PAIMA PATYS.
Tel.: 8 614 93 124

agaras
PERKA
KARVES, BULIUS, TELYČIAS
pagal skerdeną ir gyvą svorį (brangiai mėsinius). Atsiskaito iš karto.
NEMOKAMAS tel. 8 800 08 801, tel.: 8 612 34 482, 8 658 00 273.

PERKAME-PARDUODAME VERŠELIUS
GEROMIS KAINOMIS
Nuo 2 sav. amžiaus; 50 su viršum kg.
Tel. 8 617 22 283

BRANGIAI PERKA
veršelius ir didelius mėsinius galvijus.
Tel. (8 634) 23551.

UM UTENOS MĖSA
BRANGIAI PERKA GALVIJUS
8 620 33544
Moka iš karto!

PASLAUGOS

Liejame pamatus, betonuojame. Montuojame gipso kartoną, glaistome, dažome, kalame dailylentes, dedame visų tipų grindis, klojame plyteles, atliekame santechnikos darbus, elektros instaliacijos darbai, klojame trinkeles, lankstome skardas. **Tel. 8 600 96 399.**

Šlifuojame, dedame ir **lakuojame** parketą, dengiame stogus, skardiname, lankstome, šiltiname ir dažome namų fasadus. Kasame pamatus, mūrijame, tinkuojame, betonuojame, montuojame tvoras, langus, duris, atliekame langų apdailą, griovimo darbus. Statome karkasinius namus. **Tel. 8 620 85350.**

Jei sugedo šaldytuvas, šaldiklis – Jums **padės** meistras Virginijus. **Tel. 8 622 02 208.**

VISI SANTECHNIKOS DARBAI: šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, katilinių įrengimo. Komplektuojame kokybiškas santechnikos medžiagas su nuolaidomis. **Tel. 8 640 39 204.**

SUSITVARKYKITE NUOTEKAS, TAUSOKITE APLINKĄ IR IŠVENKITE IŠLAIDŲ BAUDOMS!
Buitinių nuotekų valymo įrenginiai (Buitėka, Feliksnavis, Traidenis, Švaistė, August ir kt.)
GAMINTOJŲ KAINOMIS
Įrenginių montavimo darbai
10 metų garantija
GALIMYBĖ PIRKTI IŠŠIMOKĖTINAI!
Atvykstame nemokamai konsultacijai visoje Lietuvoje!
DIRBAME IR SAVAITGALIAIS
Tel. 8686 80106

Kaminų įdėklai: gaminimas, montavimas. Kaminų valymas. **Tel. 8 645 87 304.**

Remontuoju koklinius pečius, kokybiškai klijuoju plyteles ir remontuoju vonias. **Tel. 8 664 12 073.**

Vežame žvyrą, smėlį, skaldą, juodžemį ir kitus birius krovinius. **Tel. 8 690 66 155.**

DURYS – PER 3 DIENAS!
GAMINU DURIS – ypatingai šiltas, saugias nuosaviems namams, ūkiniams pastatams ir rūsiams. **Tel.: 8 653 93 193, 8 658 80 544.**

Automobilių skardų keitimas, virinimas, paruošimas, dažymas. **Tel. 8 687 26 417.**

AKCIJA iki -50%
BALKONŲ STIKLINIMAS (tinka renovacijai)
PLASTIKINIAI LANGAI
GARAŽO VARTAI
Tel. (8-600) 90034

Automatinių skalbimo mašinų, el. viryklių, indaplovių remontas, prijungimas. Atvykstame į namus. Dirbame ir savaitgaliais, suteikiame garantiją. Tel. 8 645 04 370.

PERKAME, TARPININKAUJAME, PARDUODAME BUTUS, NAMUS, SODYBAS, ŽEMĘ, MIŠKĄ. Patikimi, sertifikuoti NT brokeriai – garantuojame sklandų Jūsų nekilnojamojo turto pardavimą visoje LIETUVOJE. NEMOKAMAS vertinimas, NEMOKAMOS konsultacijos – telefonu. Dokumentų paruošimas notarui. Pasirinkite profesionalumą! NEKILNOJAMOJO TURTO AGENTŪRA „21 Amžius“. Tel. 8 683 91 121.

Dezinfekuojame, valome geriamojo vandens šulinius. **Tel. 8 612 60 250.**

SIENŲ ŠILTINIMAS į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

SIENŲ ŠILTINIMAS užpildant oro tarpus
1 m² kaina nuo 1,40 Eur
Tel. 8 675 7 73 23

AKMENS APDIRBIMAS. ▪ Paminklų, antkapių, tvorelių, kapaviečių uždengimų gamyba, projektavimas; ▪ Betonavimas, montavimas, kapaviečių tvarkymas, užpylimas skalda; ▪ Senų kapaviečių restauravimas; ▪ Nemokama konsultacija kapavietės tvarkymo klausimais; ▪ Kiti akmens gaminiai. Tel. 8 686 96 155.

Teikiame visas kapų įrengimo, restauravimo ir priežiūros paslaugas pagal kliento finansines galimybes. Tel. 8 605 81 979.

„Ačiū, Lietuva“ skambėjo ir Birštone, ir Prienų rajone

Birželio 1 d. 17 val. visoje Lietuvoje suskambo muzikos garsai – šalyje vyko visuotinė akcija-padėkos koncertas „Ačiū, Lietuva“, kurio metu dainomis buvo dėkojama Lietuvos žmonėms už susitelkimą ir kartu sėkmingai įveiktą Covid-19 bangą.

Akcijoje dalyvavo daugiau nei 55 savivaldybės, o visoje šalyje vyko apie 400 renginių. Prie gražios iniciatyvos simboliškai prisidėjo ir Prienų rajonas – čia muzikinę padėką dovanojo Veiverių, Stakliškių bei Prienų kultūros ir laisvalaikio centrai.

Tiesa, kadangi Prienų rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nutarimu iki 2020 m. birželio 30 d. Prienų r. savivaldybėje atšaukti kultūros, laisvalaikio, pramogų, sporto renginiai, norintys stebėti koncertą tai galėjo padaryti nuotoliniu būdu – internete. O kad muzikos garsai pasiektų kuo daugiau širdžių, Prienų kultūros ir laisvalaikio centro vokalinis ansamblis „Aksomas“ savo pasirodymą atliko nuo Kultūros ir laisvalaikio centro stogo.

Per ilgą ir vingiuotą valstybės istoriją Lietuva jau ne kartą įrodė, jog vienybė – geriausias ginklas kovoje su priešu, todėl jau tradicija tapo istorines pergales pažymėti dainomis, su kuriomis atvertėme ir nepriklausomos valstybės istorijos lapą.

Prisidedant prie šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės organizuojamos Padėkos akcijos padėkoti žmonėms, sėkmingai įveikus COVID-19 pirmą bangą, „ačiū“ ne kartą suskambėjo ir Birštono savivaldybės aikštėje, į kurią susirinko šventiškai nusiteikę birštoniškiai.

– Pagaliau! Pagaliau! Pagaliau galime padėkot tiems, kurie tyliai, sunkiai, nuoširdžiai ir labai atsakingai dirbo visą šį labai sunkų ir įtemptą karantino laikotarpį. Jis visiems buvo nelengvas. Vieni išgyveno tylą, kiti prarado darbą ar negalėjo į jį eiti, buvo izoliuoti... Bet buvo ir tokių, kurie nuo pat pirmos karantino paskelbimo dienos atsakingai, nuoširdžiai atliko pareigą Lietuvai, Birštonui, žmonėms, nors nė vienas iš mūsų nežinojome, kas mūsų laukia, kas tas „COVID-19“, – į susirinkusius kreipėsi Birštono savivaldybės merė **Nijolė Dirginčienė**.

Ji pasidžiaugė, kad Birštono savivaldybė yra viena iš dviejų šalyje, kuri neturi nė vieno „kovido“ atvejo, nes žmonės buvo drausmingi ir laikėsi visų karantino reikalavimų. Perskaičiusi Ministro Pirmininko **Sauliaus Skvernelio** padėką už bendrą atsakingą darbą, kovojant su koronaviruso COVID-19 pandemija ir jos sukeltais padariniais, N.Dirginčienė nuoširdžiai dėkojo ir Padėkos raštus su dovanomis ir, anot merės, ypatingais pyragais įteikė **VšĮ Birštono pirminės sveikatos priežiūros centro direktoriui Dainiui Kryžanauskui, AB Birštono sanatorijos „Versmė“ direktorei Rasai Noreikienei, VšĮ Prienų ligoninės direktorei Jūratei Milaknienei, UAB „Ernas“ direktoriui Ervinui Marčiulioniui, Birštono savivaldybės administracijos direktorei Jovitai Tirvienei, Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Birštono PK viršininkui Rolandui Stikliui, BĮ Nemajūnų dienos centro direktoriui Gintui Pačėsui, Birštono gimnazijos direktoriui Alvydui Urbanavičiui, viešbučio „Audenis“, UAB „Kauteska“ direktoriui Žydrūnui Kazlauskui, BĮ Birštono tvarkymo tarnybos direktoriui Algirdui Kederiui, Birštono viešosios bibliotekos direktorei Alinai Jaskūnienei, Birštono sporto centro direktoriui Sauliui Smailiui bei jų kolektyvų darbuotojams.**

Birželio1-oji – Tarptautinė vaikų gynimo diena, todėl simboliška, kad šioje Padėkos akcijoje šoko, dainavo, grojo vaikai ir jaunimas. Džiaugsmingai sutikti ir plojimais palydėti Birštono kultūros centro „Aguonėlės“ ir „Kupolės“ šokių kolektyvai, Gabrielės ir Kasparo duetas, šokio studijos „Vėjas“ šokėjos, Birštono meno mokyklos ansambliai „Keturi viename“ , „Tiesiog bendas“ir kt., minioje smagiai striksėjo „trys banginukai“.

Taigi, pagaliau... Nors kai kur dar turime dėvėti kaukes, bet jau galime grožėtis gamta, bendrauti, lankyti artimus ir džiaugtis gyvenimu...

Onutė Valkauskienė
Autorės nuotraukos

Vaikų gynimo dieną grįžo į Socialinių paslaugų centrą

1949 m. Tarptautinėje moterų federacijos sesijoje buvo įteisinta Birželio 1-oji – Tarptautinė vaikų gynimo diena, skirta priminti visuomenei apie pareigą gerbti ir saugoti vaikų teises, o pirmą kartą ši diena paminėta prieš 70 metų (1950 m.). Džiaugsmo ir vaikystės svajonių kupiną Tarptautinę vaikų gynimo dieną praėjusį pirmadienį paminėjo ir Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro lankytojai.

Pasaulį sukausčius pasaulinei pandemijai, šiemet vaikų sugrįžimas į dienos centrus ypač džiaugsmingas, nes vaikai buvo labai pasiilgę savo bendraamžių ir, žinoma, gyvo bendravimo. Taigi šiais metais vaikų dienos centro „Pienės pūkas“ lankytojai simboliškai šventė ne tik Vaikų gynimo dieną, bet ir grįžimą į Vaikų dienos centrą, kuriame pirmadienio popietę skambėjo garsi muzika, vaikų juokas ir šurmulys.

Saulėtą dieną su plačiomis šypsenomis vaikus pasitiko ištikimiausi jų draugai – Socialinių paslaugų centro darbuotojai, nuoširdų sveikinimo žodį vaikams bei Neįgaliųjų grupės lankytojams tarė direktorė **A.Urbonienė**. Sveikindama vaikus su jų švente, užimtumo specialistė **L.Sarnickienė** vaikams dovanojo trumpą koncertinę programą. Na, o visą šventę vedė vaikų ypač mylima socialinė darbuotoja, dirbanti su šeima, **R.Bagdonavičiūtė**, todėl geros nuotaikos Socialinių paslaugų centro kiemelyje tikrai netrūko.

Siekiant, kad diena būtų ne tik linksma, bet ir įdomi bei prasminga šventės metu Prienų miesto socialinės darbuotojos **A.Leikauskienė, I.Danilevičienė, A.Morkūnienė, P.Mickaitė, B.Songailienė** organizavo kvadrato ir balionų šaudymo varžybas, didelių muilo burbulų gaudymą bei kitas vaikų pamėgtas ir jau tradicija tapusias veiklas. Vaikų veidelius spalvingais piešiniais gražino kūrybinga užimtumo specialistė **I.Kimbirauskienė**. Na, ir, žinoma, kokia gi šventė be skanumynų, kuriuos paruošė socialinio darbuotojo padėjėja **D.Liutvaitienė** ir pagardino juos meile bei rūpesčiu. „Taip smagu vieniems kitus matyti, bendrauti ir džiaugtis buvimu kartu“, – sako Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro darbuotojai.

„Gyvenimo“ informacija

Gyvenimas

REDAKCIJOS ADRESAS:
Kauno g. 19 A, LT - 59147 Prienai.
El.paštas: info@gyvenimas.info

Leidžia UAB „GYVENIMAS“ (SL 066).
Laikraštis įkurtas 1946 m. gruodžio 7 d.

Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė

Internete skaitykite: www.gyvenimas.info, www.facebook.com/laikrastisGyvenimas

Redakcija: **Redaktorė Ramutė Šimukauskaitė** - VERSLAS, ŽEMĖS ŪKIS (60523, ramute@gyvenimas.info); SOCIALINĖS PROBLEMOS, ŠVIETIMAS, MEDICINA, TEISĖSAUGA, PASLAUGOS: **Dalė Lazauskienė, redaktorės pavaduotoja** (60014, dale@gyvenimas.info); APLINKOSAUGA, NEVYRIAUSYBINĖS ORGANIZACIJOS, KULTŪRA, SPORTAS: **Rimantė Jančauskaitė, apžvalgininkė** (60012, rimante@gyvenimas.info); KOREKTŪRA: **Ona Ališauskienė** (60015); BUHALTERIJA, SKELBIMAI: **Ona Lodienė, Zina Lankevičienė** (tel./faksas 60012, zina@gyvenimas.info); kompiuterininkai (maketas@gyvenimas.info). Mob. tel. 8 605 19 327.
Redakcijos nuomonė nebūtinai sutampa su laiškų autorių nuomonėmis. Už skelbimų turinį neatsakome.

**Laikraštis išeina trečiadieniais ir šeštadieniais.
Ofsetinė spauda. Apimtis - 3 spaudos lankai.
Indeksas 67283. Tiražas – 1750 egz.
Rinko, maketavo UAB „Gyvenimas“.**

Spaudė UAB „Alytaus spaustuvė“, Seirijų g. 17, tel. (8 ~ 315) 73786.

ALYTAUS SPAUSTUVĖ